

Nieuw verbintenissenrecht

Wet 28 april 2022 houdende boek 5 "Verbintenissen" van het Burgerlijk Wetboek

FILIP, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

De Kamer van volksvertegenwoordigers heeft aangenomen en Wij bekrachtigen, hetgeen volgt :

HOOFDSTUK 1. - Inleidende bepaling

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

HOOFDSTUK 2. - Inhoud van <boek> <5> "Verbintenissen" van het nieuwe <Burgerlijk> <Wetboek>

Art. 2. <Boek> <5> van het <Burgerlijk> <Wetboek>, ingevoerd bij artikel 2 van de wet van 13 april 2019 tot invoering van een <Burgerlijk> <Wetboek> en tot invoering van <boek> 8 "Bewijs" in dat <Wetboek>, bevat de volgende bepalingen:

"<Boek> <5>. Verbintenissen

Titel 1. Inleidende bepalingen

Artikel 5.1. Verbintenis

Een verbintenis is een rechtsband op grond waarvan een schuldeiser van een schuldenaar, indien nodig in rechte, de uitvoering van een prestatie mag eisen.

Art. 5.2. Natuurlijke verbintenis

De natuurlijke verbintenis is een verbintenis waarvan de uitvoering niet kan worden afgedwongen. Restitutie is niet mogelijk voor een natuurlijke verbintenis die zonder vergissing of dwang werd nagekomen.

De erkenning, zonder vergissing of dwang, van een natuurlijke verbintenis doet een verbintenis ontstaan.

Art. 5.3. Bronnen van verbintenissen en draagwijdte van de bepalingen

Verbintenissen ontstaan uit een rechtshandeling, uit een oneigenlijk contract, uit de buitencontractuele aansprakelijkheid of uit de wet.

De bepalingen van dit <boek> zijn van aanvullend recht tenzij uit de tekst of de draagwijdte ervan blijkt dat ze geheel of gedeeltelijk een karakter van dwingend recht of van openbare orde hebben.

Titel 2. Bronnen van verbintenissen

Ondertitel 1. Rechtshandelingen

Hoofdstuk 1. Contract

Afdeling 1. Inleidende bepalingen

Art. 5.4. Definitie van het contract

Een contract, of overeenkomst, is een wilsovereenstemming tussen twee of meer personen met de bedoeling rechtsgevolgen te doen ontstaan.

Art. 5.5. Consensuele, vormelijke en zakelijke contracten

Een contract is consensueel wanneer het tot stand komt door de loutere wilsovereenstemming van de partijen zonder dat zijn geldigheid onderworpen is aan een vormvereiste.

Een contract is vormelijk wanneer zijn geldigheid onderworpen is aan een vormvereiste.

Een contract is zakelijk wanneer zijn totstandkoming onderworpen is aan de overhandiging van een voorwerp door een partij aan de andere.

Art. 5.6. Wederkerige en eenzijdige contracten

Een contract is wederkerig wanneer de partijen over en weer jegens elkaar verbonden zijn.

Een contract is eenzijdig wanneer een partij verbonden is jegens een andere, zonder enige verbintenis voor laatstgenoemde.

Art. 5.7. Contracten onder bezwarende en ten kosteloze titel

Een contract is onder bezwarende titel wanneer het voor elke partij een voordeel oplevert.

Een contract is ten kosteloze titel wanneer een partij die aan de andere een voordeel verschaft, in ruil daarvoor geen voordeel krijgt.

Art. 5.8. Vergeldende en kanscontracten

Een contract is vergeldend wanneer, bij zijn totstandkoming, de wederkerige prestaties als gelijkwaardig worden beschouwd.

Een contract is een kanscontract wanneer de gelijkwaardigheid van de wederkerige prestaties waartoe de partijen zich verbonden hebben, onzeker is doordat het bestaan of de omvang van één van de prestaties afhangt van een onzekere gebeurtenis. Het veronderstelt het bestaan van een kans op winst of een risico op verlies.

Art. 5.9. Raamcontract

Een raamcontract is een contract waarbij de partijen de algemene principes overeenkomen waarbinnen zij latere uitvoeringscontracten zullen sluiten.

Art. 5.10. Toetredingscontract

Een contract is een toetredingscontract wanneer het vooraf en eenzijdig is opgesteld door een partij en er niet over onderhandeld kan worden.

Het feit dat over sommige bedingen van het contract kan worden onderhandeld, sluit de toepassing van dit artikel op de rest van het contract niet uit, indien de globale beoordeling leidt tot de conclusie dat het niettemin gaat om een toetredingscontract.

Art. 5.11. Contract met een consument

Een contract met een consument is het contract gesloten tussen een onderneming in de zin van het Wetboek van economisch recht en een consument in de zin van dat Wetboek.

Art. 5.12. Meerpartijencontract

Een meerpartijencontract is een contract door meer dan twee partijen aangegaan.

Art. 5.13. Toepassingsgebied en verwijzingen

Dit hoofdstuk bevat de algemene regels die van toepassing zijn op alle contracten, meerpartijencontracten inbegrepen, en contractuele bedingen, tenzij de wet zich daartegen verzet. De regels die alleen voor bijzondere contracten gelden, worden vastgesteld in de bepalingen van het oud Burgerlijk Wetboek en van het huidig Wetboek die elk van die contracten betreffen, in het Wetboek van economisch recht en in bijzondere wetten.

Afdeling 2. Totstandkoming van het contract

Onderafdeling 1. Dynamische totstandkoming van het contract

Paragraaf 1. Onderhandelingen

Art. 5.14. Contractsvrijheid

Buiten de gevallen die de wet bepaalt, staat het iedereen vrij om al dan niet een contract te sluiten en om zijn medecontractant te kiezen, zonder de redenen van zijn keuze te moeten verantwoorden. De partijen zijn vrij om de inhoud van het contract te bepalen, voor zover dit voldoet aan de bij wet bepaalde geldigheidsvereisten.

Art. 5.15. Onderhandelingsvrijheid

De partijen zijn vrij precontractuele onderhandelingen aan te vatten, te voeren en af te breken. Ze handelen hierbij in overeenstemming met de eisen van de goede trouw.

Art. 5.16. Informatieplichten

De partijen verstrekken elkaar tijdens de precontractuele onderhandelingen de informatie die de wet, de goede trouw en de gebruiken, in het licht van de hoedanigheid van de partijen, hun redelijke verwachtingen en het voorwerp van het contract, hen opleggen te geven.

Art. 5.17. Precontractuele aansprakelijkheid

De partijen kunnen tijdens de precontractuele onderhandelingen jegens elkaar buitencontractuele aansprakelijkheid oplopen.

Bij foutief afbreken van onderhandelingen houdt deze aansprakelijkheid in dat de benadeelde

persoon teruggeplaatst wordt in de situatie waarin hij zich zou hebben bevonden indien er niet zou zijn onderhandeld. Wanneer het rechtmatig vertrouwen is gewekt dat het contract zonder enige twijfel gesloten zou worden, kan deze aansprakelijkheid het herstel van het verlies van de verwachte netto-voordelen uit het niet gesloten contract inhouden.

De schending van een informatieplicht kan niet enkel leiden tot de precontractuele aansprakelijkheid maar ook tot de nietigheid van het contract indien voldaan is aan de vereisten bepaald in artikel 5.33.

Paragraaf 2. Aanbod en aanvaarding

Art. 5.18. Beginsel

Het contract komt tot stand door de aanvaarding van een aanbod.

Art. 5.19. Aanbod

Het aanbod is een voorstel tot contracteren dat alle essentiële en substantiële bestanddelen omvat van het beoogde contract en de wil van de aanbieder impliceert om door het contract gebonden te zijn in geval van aanvaarding.

Een mededelingsplichtig aanbod mag worden gewijzigd of ingetrokken zolang het aanbod de bestemming niet heeft bereikt in de zin van artikel 1.5. Een aanbod aan het publiek kan niet worden gewijzigd of ingetrokken zodra het veruitwendigd is.

Een aanbod blijft onherroepelijk gedurende de erin bepaalde termijn of, bij gebrek daaraan, gedurende een redelijke termijn.

Na het verstrijken van die termijn of nadat de afwijzing van het aanbod de aanbieder heeft bereikt, is het aanbod niet langer bindend ten aanzien van de persoon die het afwijst.

Art. 5.20. Aanvaarding

De aanvaarding is elke verklaring of andere gedraging van de bestemming van het aanbod die uitdrukt dat hij ermee instemt, zonder aanvullingen, beperkingen of andere wijzigingen van essentiële of substantiële bestanddelen.

Dergelijke aanvullingen, beperkingen of andere wijzigingen gelden als afwijzing van het oorspronkelijke aanbod en desgevallend als een nieuw aanbod.

Tenzij anders voortvloeit uit de wet, gebruiken of concrete omstandigheden, kan een aanvaarding niet worden afgeleid uit stilzwijgen.

De intrekking van de aanvaarding is mogelijk zolang deze de aanbieder niet heeft bereikt.

Art. 5.21. Tijdstip en plaats van totstandkoming

Het contract komt tot stand op het ogenblik en op de plaats waar de aanvaarding de aanbieder bereikt in de zin van artikel 1.5.

Bij een langs elektronische weg gesloten contract wordt, tenzij partijen anders zijn overeengekomen, deze plaats vermoed de woonplaats van de aanbieder te zijn.

Art. 5.22. Herroepingsrecht

De wet of het contract kan een herroepingsrecht toekennen. Op grond hiervan beschikt een partij na het sluiten van het contract over een termijn waarbinnen zij aan de andere partij ter kennis kan brengen dat zij afziet van het contract.

In dat geval, tenzij anders bepaald door de wet of het contract, mag die partij het contract herroepen zonder betaling van kosten of van een vergoeding en zonder opgave van redenen.

Art. 5.23. Algemene voorwaarden

De opname van algemene voorwaarden van een partij in het contract vereist hun effectieve kennis door de andere partij of ten minste de mogelijkheid voor deze om er effectief kennis van te nemen, alsook hun aanvaarding.

Bij conflict tussen de algemene voorwaarden van een van de partijen en de onderhandelde voorwaarden, komt voorrang toe aan deze laatste.

Verwijzen aanbod en aanvaarding naar verschillende algemene voorwaarden, dan komt het contract niettemin tot stand. Beide algemene voorwaarden maken deel uit van het contract, met uitzondering

van de onverenigbare bedingen.

In afwijking van het derde lid komt het contract niet tot stand indien een partij vooraf of zonder onnodige vertraging na de ontvangst van de aanvaarding uitdrukkelijk, en niet door middel van algemene voorwaarden, aangeeft dat zij niet wil gebonden zijn door een dergelijk contract.

Paragraaf 3. Voorkeurs- en optiecontract

Art. 5.24. Voorkeurscontract

Het voorkeurscontract is een contract waarbij een partij zich ertoe verbindt om voorrang te geven aan de begunstigde ervan indien zij zou beslissen te contracteren. Tenzij de wet of het contract anders bepaalt, is het voorkeurscontract aan volgende regels onderworpen.

De partij mag slechts met een derde contracteren nadat zij aan de begunstigde de gelegenheid heeft gegeven om zijn voorkeursrecht uit te oefenen. Te dien einde geeft zij aan de begunstigde kennis van de essentiële en substantiële bestanddelen van het contract dat zij beoogt te sluiten.

Deze kennisgeving geldt als aanbod.

Wordt het aanbod niet aanvaard, dan mag de partij niet contracteren met een derde tegen een lagere prijs of gunstigere voorwaarden zonder opnieuw over te gaan tot een kennisgeving overeenkomstig het tweede lid.

Art. 5.25. Optiecontract of eenzijdige contractbelofte

Het optiecontract, of de eenzijdige contractbelofte, is een contract waarbij een partij aan de begunstigde ervan het recht geeft te beslissen om met haar een contract te sluiten waarvan de essentiële en substantiële bestanddelen vastliggen en voor de totstandkoming waarvan enkel nog de toestemming van de begunstigde ontbreekt.

Art. 5.26. Sanctie

Wanneer een contract met een derde het voorkeurs- of optiecontract schendt, beschikt de begunstigde over de sancties bij niet-nakoming van de schuldenaar.

Ten laste van de derde die medeplichtig is aan de schending van het voorkeurs- of optiecontract, kan de begunstigde ook herstel van de geleden schade of de niet-tegenwerpelijke van het contract vorderen, of eisen dat hij de plaats van de derde inneemt in het gesloten contract.

Onderafdeling 2. Geldigheidsvereisten

Paragraaf 1. Opsomming

Art. 5.27. Geldigheidsvereisten

Voor de geldigheid van een contract moeten de volgende vereisten vervuld zijn:

- 1° de vrije en bewuste toestemming van elke partij;
- 2° de bekwaamheid van elke partij om contracten aan te gaan;
- 3° een bepaalbaar en geoorloofd voorwerp;
- 4° een geoorloofde oorzaak.

De geldigheidsvereisten worden beoordeeld op het ogenblik van de contractsluiting.

Paragraaf 2. Toestemming en wilsgebreken

Art. 5.28. Beginsel van het consensualisme

Het contract komt tot stand door de loutere wilsovereenstemming van de partijen.

Art. 5.29. Uitzonderingen op het beginsel van het consensualisme

Bij uitzondering kunnen de wet of het contract bepaalde vormvereisten opleggen of de overhandiging van een voorwerp vereisen.

Bij gebrek aan overhandiging van het voorwerp, komt het zakelijke contract niet tot stand.

Bij gebrek aan vervulling van de vormvereisten, is het vormelijk contract nietig wanneer deze sanctie uit de wet of het contract voortvloeit.

Vormvereisten louter opgelegd voor het bewijs of de tegenwerpelijke van het contract hebben geen invloed op de geldigheid ervan.

Art. 5.30. Functionele gelijkwaardigheid

§ 1. Aan elke wettelijke of reglementaire vormvereiste voor de totstandkoming van contracten langs elektronische weg is voldaan wanneer de functionele kwaliteiten van deze vereiste zijn gevrijwaard.

§ 2. Voor de toepassing van paragraaf 1, moet in overweging worden genomen dat:

1° aan de vereiste van een geschrift is voldaan door een geheel van alfabetische tekens of van enige andere verstaanbare tekens aangebracht op een drager die de mogelijkheid biedt toegang ertoe te hebben gedurende een periode die is afgestemd op het doel waarvoor de informatie kan dienen en waarbij de integriteit ervan wordt beschermd, welke ook de drager en de transmissiemogelijkheden zijn;

2° aan de uitdrukkelijke of stilzwijgende vereiste van een handtekening is voldaan wanneer deze laatste beantwoordt aan de voorwaarden van ofwel artikel 3, 10° van de Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG, ofwel artikel 3, 12° van de Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG;

3° aan de vereiste van een geschreven vermelding van degene die zich verbindt, kan worden voldaan door om het even welk procédé dat waarborgt dat de vermelding effectief uitgaat van deze laatste.

§ 3. Op voorwaarde dat ze het bestaan van praktische belemmeringen vaststellen voor het vervullen van een wettelijke of reglementaire vormvereiste in het kader van de totstandkoming van een contract langs elektronische weg, kunnen de bevoegde hoven en rechtbanken paragrafen 1 en 2 buiten toepassing laten op de contracten die tot één van de volgende categorieën behoren:

1° contracten die rechten doen ontstaan of overdragen ten aanzien van onroerende zaken, met uitzondering van huurrechten;

2° contracten waarvoor de wet de tussenkomst voorschrijft van de rechtbank, de autoriteit of de beroepsgroep die een publieke taak uitoefent;

3° contracten voor persoonlijke en zakelijke zekerheden welke gesteld worden door personen die handelen voor doeleinden buiten hun handels- of beroepsactiviteit;

4° contracten die onder het familierecht of het erfrecht vallen.

Art. 5.31. Afwezigheid van toestemming en wilsverhinderende dwaling

Het contract dat tot stand komt hoewel de toestemming van één van de partijen ontbreekt, is relatief nietig.

Het contract aangetast door een wilsverhinderende dwaling is slechts nietig indien de dwaling doorslaggevend en verschoonbaar is.

Art. 5.32. Materiële vergissing

Een materiële vergissing die voortvloeit uit een ongewilde discrepantie tussen de werkelijke gemeenschappelijke wil van de partijen en hun verklaarde wil, leidt niet tot de nietigheid van het contract, maar kan steeds worden rechtgezet.

Art. 5.33. Wilsgebreken

Geen toestemming is geldig wanneer zij het gevolg is van dwaling, bedrog, geweld of misbruik van omstandigheden, voor zover het wilsgebrek doorslaggevend is.

Tenzij de wet anders bepaalt, is een contract aangetast door een wilsgebrek relatief nietig, onverminderd de precontractuele aansprakelijkheid zoals bepaald in artikel 5.17.

Bedrog, geweld en misbruik van omstandigheden uitgaand van de medeplichtige van de medecontractant of van een persoon waarvoor deze laatste instaat, worden gelijkgesteld met deze van de medecontractant.

Art. 5.34. Dwaling

Dwaling is alleen dan een nietigheidsgrond indien een partij op een verschoonbare wijze een

verkeerde voorstelling heeft van een element dat voor haar doorslaggevend is geweest om het contract te sluiten, terwijl de wederpartij op de hoogte was of behoorde te zijn van dit doorslaggevende karakter.

Dwaling kan betrekking hebben op feiten of op het recht.

Dwaling is geen nietigheidsgrond indien zij alleen de persoon betreft met wie men bedoelde te contracteren, tenzij het contract hoofdzakelijk uit aanmerking van deze persoon is aangegaan.

Is evenmin een nietigheidsgrond, de dwaling die uitsluitend de waarde van een voorwerp of prestatie of de prijs betreft, tenzij zij voortvloeit uit een dwaling over een doorslaggevende eigenschap van het voorwerp van het contract.

Art. 5.35. Bedrog

Bedrog is alleen dan een nietigheidsgrond indien een partij werd misleid door kunstgrepen die haar medecontractant opzettelijk heeft aangewend.

Een kunstgreep kan bestaan uit het opzettelijk achterhouden van informatie waarover men beschikt en die men diende mee te delen overeenkomstig artikel 5.16.

Bedrog is een nietigheidsgrond, ongeacht of de dwaling ten gevolge van dat bedrog verschoonbaar is.

Bedrog wordt niet vermoed, maar moet worden bewezen.

Art. 5.36. Geweld

Geweld is alleen dan een nietigheidsgrond indien een partij een contract sluit onder onrechtmatige dwang van haar medecontractant die haar doet vrezen voor een aanzienlijke aantasting van de fysieke of morele integriteit of het vermogen van die partij of van haar naasten.

Art. 5.37. Misbruik van omstandigheden

Er is misbruik van omstandigheden wanneer bij de contractsluiting een kennelijk onevenwicht bestaat tussen de prestaties als gevolg van het misbruik door de ene partij van omstandigheden die verbonden zijn aan de zwakke positie van de andere partij.

In dit geval kan de zwakke partij aanspraak maken op de aanpassing van haar verbintenissen door de rechter en, indien het misbruik doorslaggevend is, op de relatieve nietigheid.

Art. 5.38. Benadeling

Een onevenwicht tussen de prestaties van de partijen is geen nietigheidsgrond, tenzij de wet anders bepaalt.

Art. 5.39. Veinzing

Er is veinzing wanneer partijen een schijncontract sluiten terwijl zij door een verborgen contract, de tegenbrief, het schijncontract wijzigen of teniet doen.

Tussen de partijen geldt de tegenbrief.

Derden te goeder trouw kunnen kiezen om zich te beroepen hetzij op het schijncontract hetzij op de tegenbrief.

Paragraaf 3. Bekwaamheid van de contracterende partijen

Art. 5.40. Beginsel

Elke persoon kan contracten aangaan, indien hij daartoe door de wet niet onbekwaam is verklaard.

Art. 5.41. Uitzonderingen op de bekwaamheid tot contracteren

Onbekwaam om contracten aan te gaan zijn:

1° minderjarigen;

2° krachtens artikel 492/1 van het oud Burgerlijk Wetboek beschermde personen binnen de perken van de beslissing van de bevoegde vrederechter;

3° personen aan wie de wet het aangaan van bepaalde contracten verbiedt.

Art. 5.42. Gevolgen van de onbekwaamheid

Tenzij de wet anders bepaalt, leidt onbekwaamheid om te contracteren tot de relatieve nietigheid.

Art. 5.43. Benadeling van de minderjarige

Benadeling is een relatieve nietigheidsgrond ten voordele van de niet-ontvoogde minderjarige, voor alle soorten van contracten en ten voordele van de ontvoogde minderjarige, voor alle contracten die de grenzen van zijn bekwaamheid te buiten gaan.

Benadeling kan niet worden ingeroepen:

1° indien zij enkel het gevolg is van een toevallige en onvoorziene gebeurtenis;

2° betreffende overeenkomsten in de huwelijksovereenkomst van de minderjarige vervat, wanneer die zijn aangegaan met de bijstand van zijn ouders, één van hen, of bij ontstentenis daarvan, met de machtiging van de familierechtbank.

Art. 5.44. Verklaring van meerderjarigheid

De enkele verklaring van de minderjarige dat hij meerderjarig is, verhindert de nietigheid niet.

Art. 5.45. Naleving van vormvereisten

Wanneer de vormvereisten die ten aanzien van minderjarigen worden opgelegd, hetzij voor de vervreemding van onroerende goederen, hetzij bij de verdeling van een nalatenschap, nageleefd zijn, worden de minderjarigen, met betrekking tot die handelingen, beschouwd alsof zij die verricht hadden na hun meerderjarigheid.

Paragraaf 4. Voorwerp

Art. 5.46. Definities

Ieder contract heeft als voorwerp de verbintenissen of de andere rechtsgevolgen die de partijen beogen.

Het voorwerp van een verbintenis is een prestatie, die erin kan bestaan iets te doen of niet te doen, iets te geven of iets te garanderen.

Een verbintenis tot geven strekt tot de overdracht van een recht of tot de vestiging van een zakelijk recht.

Art. 5.47. Mogelijkheid van het voorwerp

De prestatie moet mogelijk zijn.

Art. 5.48. Voorwerpen in de handel

Het voorwerp van een prestatie moet noodzakelijk in de handel zijn.

Art. 5.49. Bepaalbaarheid van het voorwerp

De prestatie moet bepaald of ten minste bepaalbaar zijn zonder dat een nieuwe wilsovereenstemming tussen partijen is vereist.

De bepaling van de prestatie kan krachtens de wet, het contract of de gebruiken worden overgelaten aan één van de partijen of aan een bepaalde of bepaalde derde, tenzij de wet dat verbiedt.

Art. 5.50. Toekomstige goederen

Toekomstige goederen kunnen het voorwerp van een prestatie uitmaken.

Art. 5.51. Geoorloofdheid

De prestatie is ongeoorloofd wanneer zij een toestand doet ontstaan of in stand houdt die in strijd is met de openbare orde of met dwingende wetsbepalingen.

Art. 5.52. Onrechtmatige bedingen

Elk beding waarover niet kan worden onderhandeld en dat een kennelijk onevenwicht schept tussen de rechten en plichten van partijen is onrechtmatig en wordt voor niet geschreven gehouden.

Bij de beoordeling van het kennelijk onevenwicht wordt rekening gehouden met alle omstandigheden rond het sluiten van het contract.

Het eerste lid is noch van toepassing op de bepaling van de hoofdprestaties van het contract, noch op de gelijkwaardigheid van deze hoofdprestaties.

Paragraaf 5. Oorzaak

Art. 5.53. Definitie

De oorzaak bestaat uit de determinerende beweegredenen die elke partij ertoe hebben bewogen om het contract te sluiten voor zover die gekend waren of behoorden te zijn door de andere partij.

Art. 5.54. Vereiste

Een contract gesloten zonder oorzaak is relatief nietig, tenzij de wet toelaat dat het zonder oorzaak kan bestaan. Partijen mogen ook overeenkomen dat het contract van zijn oorzaak wordt geabstraheerd, tenzij de wet zulks verbiedt.

Een contract uit een valse oorzaak is slechts nietig indien de dwaling doorslaggevend en verschoonbaar is.

Art. 5.55. Niet uitgedrukte oorzaak

Een contract waarvan de oorzaak niet is uitgedrukt, is niettemin geldig.

Art. 5.56. Geoorloofdheid

De oorzaak is ongeoorloofd, wanneer zij strijdig is met de openbare orde of met dwingende wetsbepalingen.

Onderafdeling 3. Nietigheid**Art. 5.57. Nietigheidsgronden**

Een contract dat niet voldoet aan de geldigheidsvereisten is nietig.

Het contract blijft evenwel geldig in de gevallen die door de wet zijn bepaald of wanneer uit de omstandigheden blijkt dat de nietigheidssanctie kennelijk ongeschikt zou zijn, gelet op het doel van de geschonden regel.

Art. 5.58. Indeling van de nietigheden

De nietigheid is absoluut wanneer de geschonden regel van openbare orde is en dus in hoofdzaak de bescherming van het algemeen belang beoogt. Iedere belanghebbende kan zich erop beroepen.

De nietigheid is relatief wanneer de geschonden regel van dwingend recht is en dus in hoofdzaak de bescherming van een particulier belang beoogt. Enkel de beschermde persoon kan zich erop beroepen.

Art. 5.59. In werking stelling van de nietigheid

Tot aan de nietigverklaring ervan brengt het contract aangetast door een nietigheidsgrond dezelfde gevolgen teweeg als een geldig contract.

De nietigverklaring vloeit voort uit een rechterlijke beslissing die het bestaan van de nietigheidsgrond erkent of uit een akkoord van de partijen. Dit akkoord is nietig indien de vermelde nietigheidsgrond niet bestaat.

Tenzij het contract bij authentieke akte is vastgesteld, vloeit de nietigheid ook voort uit een schriftelijke kennisgeving die elke persoon die bevoegd is om de nietigheid in te roepen op eigen risico kan richten aan de contractspartijen. Die kennisgeving is onwerkzaam indien de vermelde nietigheidsgrond niet bestaat.

Art. 5.60. Verjaring van de nietigheid

De nietigheid door middel van vordering of kennisgeving verjaart na vijf jaar vanaf de dag volgend op deze waarop degene die zich erop beroept kennis heeft van de nietigheidsgrond, en in geval van een relatieve nietigheid, geldig afstand kan doen van het recht om zich erop te beroepen. Aldus moet, naargelang het geval, de onbekwaamheid, het wilsgebrek of de bestaansreden van de bescherming geboden door de geschonden regel van dwingend recht, opgehouden hebben te bestaan. Zij verjaart in ieder geval na twintig jaar vanaf de dag volgend op de dag waarop het contract gesloten is.

De exceptie van nietigheid verjaart niet.

Art. 5.61. Bevestiging

Het contract aangetast door een relatieve nietigheidsgrond kan uitdrukkelijk of stilzwijgend worden bevestigd door de beschermde persoon.

De bevestiging veronderstelt dat de beschermde persoon kennis heeft van de nietigheidsgrond en geldig afstand kan doen van het recht om zich erop te beroepen. Aldus moet, naargelang het geval, de onbekwaamheid, het wilsgebrek of de bestaansreden van de bescherming geboden door de geschonden regel van dwingend recht, opgehouden hebben te bestaan.

Zij leidt tot afstand van de mogelijkheid om de nietigheid in te roepen, onverminderd de rechten van derden die bevoegd zijn om zich op de nietigheid te beroepen.

Het contract aangetast door een absolute nietigheidsgrond kan niet worden bevestigd; het kan slechts opnieuw worden gesloten mits inachtneming van de wet.

Art. 5.62. Gevolgen van de nietigverklaring

De nietigverklaring ontnemt het contract zijn gevolgen vanaf de dag waarop het is gesloten.

De prestaties geleverd op grond van dit contract geven aanleiding tot restitutie onder de voorwaarden bepaald in de artikelen 5.115 tot 5.124.

Art. 5.63. Gedeeltelijke nietigheid

Wanneer de nietigheidsgrond slechts een gedeelte van het contract betreft, beperkt de nietigverklaring zich tot dat gedeelte, voor zover het contract deelbaar is, rekening houdend met de bedoeling van de partijen evenals met het doel van de geschonden regel.

Eenmaal nietig verklaard, laat het door de wet voor niet-geschreven gehouden beding de rest van het contract voortbestaan.

Afdeling 3. Interpretatie en kwalificatie van het contract

Onderafdeling 1. Interpretatie van het contract

Art. 5.64. Voorrang van de werkelijke wil

In contracten moet men nagaan welke gemeenschappelijke bedoeling de contractspartijen hebben gehad, veeleer dan zich aan de letterlijke betekenis van de woorden te houden.

Indien het contract evenwel is neergelegd in een geschrift, mag men het contract geen interpretatie geven die kennelijk onverzoenbaar is met de strekking van dat geschrift, rekening houdend met de intrinsieke elementen ervan en met de omstandigheden waarin het is opgesteld en uitgevoerd.

Art. 5.65. Nagaan van de werkelijke wil

Om na te gaan welke gemeenschappelijke bedoeling de partijen hebben gehad, wordt met name rekening gehouden met de volgende richtlijnen:

1° wanneer een beding voor tweeërlei zin vatbaar is, moet men het veeleer opvatten in de zin waarin het enig gevolg kan hebben, dan in die waarin het geen gevolg kan teweegbrengen;

2° bewoordingen die voor tweeërlei zin vatbaar zijn, moeten worden opgevat in de zin die met de inhoud van het contract het best overeenstemt;

3° hetgeen dubbelzinnig is, wordt uitgelegd volgens hetgeen gebruikelijk is in de desbetreffende streek en sector, en overeenkomstig de gebruikelijke betrekkingen tussen de partijen;

4° alle bedingen van een contract worden uitgelegd het ene door het andere, zodat elk beding wordt opgevat in de zin die uit de gehele akte voortvloeit;

≤5>° hoe algemeen ook de bewoordingen zijn waarin een contract opgesteld is, toch omvat het alleen die onderwerpen waaromtrent blijkt dat partijen bedoelden te contracteren;

6° wanneer men in een contract een geval heeft vermeld tot verduidelijking van de verbintenis, wordt men niet geacht daardoor haar omvang te hebben willen beperken, wat betreft de niet vermelde gevallen die de verbintenis naar recht omvat;

7° de uitvoering gegeven aan het contract voordat er zich een betwisting tussen de partijen voordoet, wordt in aanmerking genomen voor de interpretatie van het contract.

Art. 5.66. Interpretatie bij twijfel

Bij aanhoudende twijfel met betrekking tot de gemeenschappelijke bedoeling van de partijen zijn de volgende regels van toepassing, onverminderd de bepalingen eigen aan de bijzondere contracten:

1° het toetredingscontract wordt uitgelegd ten nadele van de partij die het heeft opgesteld;

2° het bevrijdingsbeding wordt uitgelegd ten nadele van de schuldenaar van de verbintenis;

3° in alle overige gevallen wordt het beding uitgelegd ten nadele van de begunstigde ervan.

Het contract met een consument wordt uitgelegd overeenkomstig het artikel VI.37 van het ≤Wetboek> van economisch recht.

Onderafdeling 2. Kwalificatie van het contract

Art. 5.67. Kwalificatie van gemengde contracten

Wanneer een contract bedingen bevat die vallen onder verschillende categorieën van contracten, wordt elk beding onderworpen aan de regels die van toepassing zijn op de categorie waartoe het behoort.

Indien een contract evenwel, in bijkomstige orde, bedingen omvat die behoren tot een categorie die verschilt van degene waartoe het contract in hoofdorde behoort, wordt het contract in zijn geheel, met de nodige aanpassingen, onderworpen aan de regels die daarop in hoofdorde van toepassing zijn, tenzij de desbetreffende bijkomstige bedingen uit hun aard een eigen reglementering noodzaken.

Dit artikel is van toepassing onder voorbehoud van de andersluidende wil van de partijen en van elke relevante dwingendrechtelijke regel of regel van openbare orde.

Art. 5.68. Herkwalificatie van het contract

Van de kwalificatie die door de partijen aan het contract is gegeven, kan enkel worden afgeweken indien zij onverenigbaar is met de bedingen ervan of met dwingendrechtelijke regels of regels van openbare orde.

Afdeling 4. Gevolgen van het contract tussen partijen

Onderafdeling 1. Bindende kracht

Art. 5.69. Beginsel van de overeenkomst-wet

Een contract dat geldig tot stand is gekomen, strekt degenen die het hebben gesloten tot wet.

Art. 5.70. Wijziging en opzegging van het contract

Een contract kan enkel worden gewijzigd of opgezegd met de wederzijdse toestemming van de partijen of op de gronden door de wet erkend.

Indien een contract het toelaat, kan het worden gewijzigd of opgezegd door een partij of door een derde.

Art. 5.71. Inhoud van het contract

Een contract verbindt niet alleen tot hetgeen daarin overeengekomen is, maar ook tot alle gevolgen die door de wet, de goede trouw of de gebruiken eraan, volgens de aard en de strekking ervan, worden toegekend.

Tenzij de partijen anders zijn overeengekomen, en voor zover de aard en de strekking ervan zich daartoe lenen, gelden de bedingen van een raamcontract ook voor de uitvoeringscontracten.

Art. 5.72. Draagwijdte van contractuele verbintenissen

De inspanningsverbintenis is een verbintenis die de schuldenaar ervan verplicht om alle zorg te verstrekken die eigen is aan een voorzichtig en redelijk persoon om een bepaald resultaat te bereiken. Het bewijs van de fout van de schuldenaar rust op de schuldeiser.

De resultaatsverbintenis is een verbintenis die de schuldenaar ervan verplicht om een bepaald resultaat te bereiken. Indien het resultaat niet wordt bereikt, wordt de fout van de schuldenaar vermoed, tenzij overmacht wordt aangetoond.

Art. 5.73. Uitvoering te goeder trouw en verbod van rechtsmisbruik

Een contract moet te goeder trouw uitgevoerd worden.

Krachtens het eerste lid:

1° moet elk van de partijen zich bij de uitvoering van het contract gedragen zoals een voorzichtig en redelijk persoon in dezelfde omstandigheden geplaatst;

2° mag niemand misbruik maken van de rechten die hij aan het contract ontleent.

Elke afwijking van dit artikel wordt voor niet-geschreven gehouden.

Art. 5.74. Verandering van omstandigheden

Elke partij moet haar verbintenissen nakomen, ook al zou de uitvoering ervan meer bezwarend geworden zijn ofwel doordat de kostprijs van de uitvoering is gestegen, ofwel doordat de waarde van

de tegenprestatie is verminderd.

De schuldenaar kan evenwel aan de schuldeiser vragen om het contract opnieuw te onderhandelen met het oog op de aanpassing of beëindiging ervan indien aan de volgende vereisten is voldaan:

1° een verandering van omstandigheden maakt de uitvoering van het contract buitensporig bezwarend, dermate dat de uitvoering ervan redelijkerwijze niet langer kan worden geëist;

2° die verandering onvoorzienbaar was bij de contractsluiting;

3° die verandering is ontoerekenbaar in de zin van artikel 5.225 aan de schuldenaar;

4° de schuldenaar dit risico niet voor zijn rekening heeft genomen; en

≤5° de wet noch het contract die mogelijkheid uitsluiten.

De partijen blijven hun verbintenissen nakomen in de loop van de heronderhandelingen.

Bij afwijzing of mislukking van de heronderhandelingen binnen een redelijke termijn, kan de rechter, op verzoek van één van de partijen, ofwel het contract aanpassen om het in overeenstemming te brengen met hetgeen de partijen redelijkerwijze zouden zijn overeengekomen op het tijdstip van de contractsluiting indien zij rekening hadden gehouden met de verandering van omstandigheden, ofwel het contract geheel of gedeeltelijk beëindigen op een datum die niet mag voorafgaan aan de verandering van omstandigheden en volgens de nadere regels die de rechter vaststelt. De vordering wordt ingesteld en behandeld zoals in kort geding.

Onderafdeling 2. Duur van het contract

Art. 5.75. Contract van onbepaalde duur

Een contract wordt voor een onbepaalde duur gesloten wanneer het geen uitdovende tijdsbepaling bevat.

Iedere partij kan het te allen tijde opzeggen, met inachtneming van de vereisten die de wet of het contract oplegt of, bij gebreke daarvan, door de kennisgeving aan de andere partij van een opzegging die een redelijke opzegtermijn vermeldt.

Art. 5.76. Contract van bepaalde duur

Een contract wordt voor een bepaalde duur gesloten wanneer het een uitdovende tijdsbepaling bevat.

De duur van het contract mag niet langer zijn dan toegelaten door de wet of, bij gebrek daaraan, 99 jaar. Een langere duur wordt herleid tot de maximaal toegestane duur.

Een contract van bepaalde duur kan niet worden opgezegd, behoudens de uitzonderingen die de wet, het contract of de gebruiken opleggen.

De onregelmatige of abusieve opzegging van een contract van bepaalde duur is onwerkzaam.

Art. 5.77. Conventionele verlenging van het contract

Een contract van bepaalde duur kan worden verlengd als de partijen dat overeenkomen vóór het verstrijken van de uitdovende tijdsbepaling.

De verlenging heeft het uitstel van de uitdovende tijdsbepaling van het contract tot gevolg.

Art. 5.78. Vernieuwing van het contract

Een contract van bepaalde duur kan worden vernieuwd op grond van de wet of door akkoord van de partijen.

Het contract wordt stilzwijgend vernieuwd indien een partij haar verplichtingen verder blijft uitvoeren zonder verzet van de andere partij bij het verstrijken van de uitdovende tijdsbepaling.

De vernieuwing doet een nieuw contract ontstaan dat identiek is aan het vorige. Tenzij anders bepaald door de wet of andersluidende wil van de partijen, wordt dat contract gesloten voor onbepaalde duur.

Onderafdeling 3. Eigendomsoverdragend gevolg van bepaalde contracten

Art. 5.79. Eigendomsoverdragend gevolg

De verbintenis om iets te geven wordt uitgevoerd overeenkomstig artikel 3.14, § 2.

Art. 5.80. Risico-overdracht

Tenzij anders bepaald door de partijen, brengt de eigendomsoverdracht de risico-overdracht met zich mee.

Indien het voorwerp teniet gaat door overmacht nadat de verbintenis tot geven is uitgevoerd, kan de schuldeiser van het voorwerp aldus niet langer de levering ervan eisen, maar blijft hij niettemin gehouden de prijs ervan te betalen.

Art. 5.81. Leveringsverbintenis

De verbintenis tot het leveren van een voorwerp brengt de verbintenis tot het bewaren van dat voorwerp tot aan de levering met zich mee, met alle zorg eigen aan een voorzichtig en redelijk persoon.

Afdeling $\leq 5 \geq$. Niet-nakoming van de contractuele verbintenis en gevolgen

Onderafdeling 1. Toerekenbare niet-nakoming van de schuldenaar

Paragraaf 1. Inleidende bepalingen

Art. 5.82. Definitie van toerekenbaarheid

De niet-nakoming is toerekenbaar aan de schuldenaar in de zin van artikel 5.225.

Art. 5.83. Opsomming van de sancties

Tenzij partijen anders overeengekomen zijn, beschikt de schuldeiser over de volgende sancties bij een toerekenbare niet-nakoming van de schuldenaar:

1° het recht op uitvoering in natura van de verbintenis;

2° het recht op herstel van zijn schade;

3° het recht op ontbinding van het contract;

4° het recht op prijsvermindering;

$\leq 5 \geq$ ° het recht om de uitvoering van zijn eigen verbintenis op te schorten.

Met elkaar onverenigbare sancties kunnen niet worden gecumuleerd.

De in werking stelling van de sancties bedoeld in het eerste lid, 1° tot 4°, moet worden voorafgegaan door een ingebrekestelling, overeenkomstig de artikelen 5.231 tot 5.233.

Paragraaf 2. Uitvoering in natura

Art. 5.84. Recht op uitvoering in natura

De schuldeiser kan de uitvoering in natura van de verbintenis eisen overeenkomstig de artikelen 5.234 tot 5.236.

Art. 5.85. Vervanging van de schuldenaar

De vervanging van de schuldenaar geschiedt overeenkomstig artikel 5.235.

Zij kan ook voortvloeien uit de toepassing van een beding dat de schuldeiser machtigt de verbintenis zelf uit te voeren of te laten uitvoeren door een derde op kosten van de schuldenaar.

Bij hoogdringendheid of in andere uitzonderlijke omstandigheden en nadat hij nuttige maatregelen heeft genomen om de niet-nakoming van de schuldenaar vast te stellen, kan de schuldeiser, op eigen risico, de schuldenaar vervangen door middel van een schriftelijke kennisgeving. Die vermeldt de tekortkomingen die hem ten laste worden gelegd en welke omstandigheden de vervanging rechtvaardigen.

Paragraaf 3. Recht op herstel van de schade

Art. 5.86. Integraal herstel van de schade

De schuldeiser kan het integrale herstel van zijn schade eisen, in natura of in geld, overeenkomstig de artikelen 5.237 tot 5.238.

Het herstel in natura kan gebeuren door de vervanging van de schuldenaar overeenkomstig artikel 5.85.

Art. 5.87. Herstel van de voorzienbare schade

Enkel de schade waarvan de partijen het beginsel redelijkerwijs konden voorzien bij de totstandkoming van het contract moet worden hersteld, tenzij de niet-nakoming het gevolg is van een opzettelijke fout van de schuldenaar.

Art. 5.88. Schadebeding

§ 1. De partijen kunnen vooraf overeenkomen dat in geval van toerekenbare niet-nakoming, de schuldenaar als vergoeding gehouden is tot de betaling van een forfaitair bedrag of tot het leveren van een bepaalde prestatie. In dit geval kan aan de andere partij geen grotere, noch kleinere vergoeding worden toegekend.

§ 2. Niettemin matigt de rechter, ambtshalve of op verzoek van de schuldenaar, het schadebeding als het kennelijk onredelijk is, waarbij hij rekening houdt met de schade en alle andere omstandigheden, in het bijzonder met de rechtmatige belangen van de schuldeiser.

Bij matiging kan de rechter de schuldenaar niet veroordelen tot een vergoeding die lager is dan een redelijk bedrag of een redelijke prestatie.

§ 3. Wanneer interest is bedongen voor vertraging in de betaling van een geldsom, is paragraaf 2, eerste lid, van overeenkomstige toepassing. Bij matiging kan de rechter de schuldenaar niet veroordelen tot een interest die lager is dan de wettelijke interest.

§ 4. Wanneer zij opgenomen zijn in de algemene voorwaarden van een toetredingscontract en betrekking hebben op de niet-nakoming van een geldschuld, kan de Koning bij koninklijk besluit, overlegd in Ministerraad, in afwijking van de tweede en derde paragraaf, het maximum bedrag van het schadebeding en de maximale moratoire intrest vastleggen. Hij houdt hierbij rekening met het bedrag van de verbintenis tot betaling van een geldsom, met de soort overeenkomst en de sector van de betrokken activiteiten.

Afwijkende bedingen worden voor niet-geschreven gehouden in de mate dat zij het toegelaten maximum overschrijden.

§ 5. Indien de verbintenis gedeeltelijk is uitgevoerd, herleidt de rechter naar evenredigheid het schadebeding dat betrekking heeft op de volledige niet-nakoming door de schuldenaar.

§ 6. Indien het schadebeding betrekking heeft op een onredelijk gering bedrag of geringe prestatie, rekening houdend met de schade en alle andere omstandigheden, in het bijzonder de rechtmatige belangen van de schuldeiser, is artikel 5.89 van overeenkomstige toepassing.

§ 7. Ieder beding dat strijdig is met de bepalingen van paragrafen 2, 3 of 5 wordt voor niet-geschreven gehouden.

Art. 5.89. Bevrijdingsbeding

§ 1. Tenzij de wet anders bepaalt, mogen de partijen een beding overeenkomen dat de schuldenaar volledig of gedeeltelijk bevrijdt van zijn contractuele of buitencontractuele aansprakelijkheid.

Het beding kan de schuldenaar bevrijden van zijn zware fout of van die van een persoon voor wie hij moet instaan. Een dergelijke bevrijding wordt niet vermoed.

Worden evenwel voor niet-geschreven gehouden de bedingen die de schuldenaar bevrijden:

1° van zijn opzettelijke fout of van die van een persoon voor wie hij moet instaan; of

2° van zijn fout of van die van een persoon voor wie hij moet instaan, wanneer die fout het leven of de fysieke integriteit van een persoon aantast.

Het beding dat het contract uitholt, wordt eveneens voor niet-geschreven gehouden.

§ 2. Doet de schuldenaar voor de nakoming van het contract een beroep op hulppersonen, dan kunnen zij tegen de hoofdschuldeiser het bevrijdingsbeding inroepen dat is overeengekomen tussen hem en de schuldenaar.

Paragraaf 4. Ontbinding wegens niet-nakoming

Art. 5.90. Recht op ontbinding

Het wederkerige contract kan worden ontbonden wanneer de niet-nakoming van de schuldenaar voldoende ernstig is of wanneer de partijen zijn overeengekomen dat die de ontbinding rechtvaardigt.

In uitzonderlijke omstandigheden kan het contract ook worden ontbonden wanneer het duidelijk is dat de schuldenaar, na te zijn aangemaand om binnen een redelijke termijn voldoende waarborgen

te bieden voor de goede uitvoering van zijn verbintenissen, zijn verbintenissen niet tijdig zal nakomen en dat de gevolgen van die niet-nakoming voldoende ernstig zijn voor de schuldeiser. De ontbinding vloeit voort uit een rechterlijke beslissing, uit de toepassing van een ontbindend beding of uit een kennisgeving van de schuldeiser aan de schuldenaar, overeenkomstig de artikelen 5.91 tot 5.94.

Indien herstel wordt toegekend ter aanvulling van de ontbinding, strekt dat herstel ertoe de schuldeiser te plaatsen in de situatie waarin hij zich zou hebben bevonden indien het contract was uitgevoerd.

Art. 5.91. Gerechtelijke ontbinding

De ontbinding kan in rechte worden gevorderd. De rechter kan naargelang de omstandigheden:

1° de ontbinding uitspreken, desgevallend met aanvullend herstel van de schade die niet door de ontbinding hersteld wordt; of

2° de schuldenaar een termijn opleggen om hem de mogelijkheid te bieden zijn verbintenissen na te komen.

Indien elke partij de ontbinding van het contract vordert ten laste van de andere, spreekt de rechter de ontbinding uit ten laste van beide partijen, indien zij elk aansprakelijk zijn voor een niet-nakoming die de ontbinding rechtvaardigt.

Art. 5.92. Ontbinding door de inwerkingstelling van een ontbindend beding

Het ontbindend beding verleent de schuldeiser het recht om het contract te ontbinden zonder voorafgaande tussenkomst van de rechter wanneer de schuldenaar een van zijn verbintenissen niet nakomt.

De schuldeiser stelt het beding in werking door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de schuldenaar. Die vermeldt de tekortkomingen die hem worden verweten.

Art. 5.93. Ontbinding door kennisgeving van de schuldeiser

Nadat hij nuttige maatregelen heeft genomen om de niet-nakoming van de schuldenaar vast te stellen, kan de schuldeiser het contract, op eigen risico, ontbinden door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de schuldenaar. Die vermeldt de tekortkomingen die hem worden verweten.

Art. 5.94. Onregelmatige of abusieue buitengerechtelijke ontbinding

De kennisgeving waarmee de schuldeiser het contract ontbindt, is onwerkzaam indien niet voldaan is aan de vereisten van de ontbinding of indien de ontbinding abusief is.

Art. 5.95. Gevolgen van de ontbinding

De ontbinding ontnemt het contract zijn gevolgen vanaf de dag waarop het is gesloten. Zij werkt evenwel slechts terug tot de datum van de tekortkoming die daartoe aanleiding heeft gegeven voor zover het contract deelbaar is volgens de bedoeling van de partijen, gelet op de aard en de strekking ervan.

De prestaties geleverd sinds die dag geven aanleiding tot restitutie onder de voorwaarden bedoeld in de artikelen 5.115 tot 5.122.

Ten aanzien van derden te goeder trouw ontnemt de ontbinding het contract zijn gevolgen enkel voor de toekomst.

Art. 5.96. Gedeeltelijke ontbinding

Wanneer de tekortkoming die de ontbinding rechtvaardigt slechts een gedeelte van het contract aantast, is de ontbinding beperkt tot dat gedeelte voor zover het contract deelbaar is volgens de bedoeling van de partijen, gelet op de aard en de strekking ervan.

Paragraaf 5. Prijsvermindering

Art. 5.97. Recht op prijsvermindering

In geval van een niet-nakoming die onvoldoende ernstig is om de ontbinding te rechtvaardigen, kan de schuldeiser in rechte de prijsvermindering eisen.

De prijsvermindering kan ook worden doorgevoerd door een schriftelijke kennisgeving van de

schuldeiser, met aanduiding van de reden van de vermindering.

De prijsvermindering is evenredig met het verschil, op het tijdstip van de contractsluiting, tussen de waarde van de ontvangen prestatie en de waarde van de overeengekomen prestatie.

De schuldeiser die de prijsvermindering verkrijgt, kan geen herstel eisen ter compensatie van dat waardeverschil. Hij kan dat wel eisen voor elke andere schade.

Paragraaf 6. Exceptie van niet-uitvoering

Art. 5.98. Recht voor de schuldeiser om de uitvoering van zijn verbintenis op te schorten

De schuldeiser kan de uitvoering van zijn verbintenis opschorten overeenkomstig artikel 5.239.

Onderafdeling 2. Ontoerekenbare niet-nakoming

Art. 5.99. Gevolgen voor de niet-nagekomen verbintenis

Bij onmogelijkheid tot nakoming die niet toerekenbaar is aan de schuldenaar, wordt de nakoming van de verbintenis opgeschort of dooft deze laatste uit overeenkomstig artikel 5.226.

Art. 5.100. Gevolgen voor het contract bij definitieve onmogelijkheid tot nakoming van de verbintenis

Indien de onmogelijkheid tot nakoming van een hoofdverbintenis volledig en definitief is zonder dat zij toerekenbaar is aan de schuldenaar, wordt het contract in zijn geheel van rechtswege ontbonden.

Indien de onmogelijkheid gedeeltelijk en definitief is, zonder aan de schuldenaar toerekenbaar te zijn, beperkt de ontbinding zich tot het gedeelte van het contract dat aangetast is voor zover het contract deelbaar is volgens de bedoeling van de partijen, gelet op de aard en de strekking ervan.

In eigendomsoverdragende contracten verloopt de risico-overdracht evenwel volgens de bepaling van artikel 5.80.

Art. 5.101. Gevolgen in de tijd van de definitieve onmogelijkheid tot nakoming

De definitieve onmogelijkheid tot nakoming die niet toerekenbaar is aan de schuldenaar ontnemt het contract zijn uitwerking vanaf de dag van die onmogelijkheid.

De prestaties vóór die dag zonder tegenprestatie geleverd, geven aanleiding tot restitutie onder de voorwaarden bedoeld in de artikelen 5.115 tot 5.122.

Art. 5.102. Gevolgen voor het contract bij tijdelijke onmogelijkheid tot nakoming van de verbintenis

Indien de onmogelijkheid slechts tijdelijk is, zonder dat zij toerekenbaar is aan de schuldenaar, wordt de nakoming van de correlatieve verbintenis van de medecontractant opgeschort.

Als het contract evenwel niet meer nuttig kan worden nagekomen op het einde van de onmogelijkheid zijn de artikelen 5.100 en 5.101 van overeenkomstige toepassing.

Afdeling 6. Gevolgen van het contract voor derden

Art. 5.103. Relativiteit en tegenwerpelijheid

Het contract doet enkel tussen partijen verbintenissen ontstaan. Derden kunnen slechts de nakoming van een contractuele verbintenis vorderen indien de wet dat bepaalt en in het geval bedoeld in artikel 5.107.

Derden dienen het bestaan van een contract als feit te erkennen en mogen het bestaan ervan in hun voordeel inroepen.

Art. 5.104. Algemene rechtverkrijgenden

De gevolgen van het contract gaan over op de erfgenamen, en andere algemene rechtverkrijgenden en rechtverkrijgenden onder algemene titel, tenzij het tegendeel werd bedongen of dat uit de aard of de strekking van het contract voortvloeit.

Art. 5.105. Bijzondere rechtverkrijgenden - Kwalitatieve rechten

Behoudens andersluidend beding gaan de voor overdracht vatbare rechten die zodanig nauw verbonden zijn met een goed dat het belang bij die rechten afhankelijk is van de eigendom van het goed, over op diegene die dat goed onder bijzondere titel verkrijgt.

De aard en de omvang van de overgedragen rechten worden bepaald door het contract waaruit zij

voortvloeien.

Art. 5.106. Sterkmaking

Men kan zich sterk maken door te beloven dat een derde een bepaalde prestatie zal verrichten.

Weigert de derde de prestatie uit te voeren, dan is diegene die zich heeft sterk gemaakt gehouden tot herstel van de schade van de medecontractant, behoudens andersluidend beding.

Heeft de sterkmaking tot voorwerp de bekrachtiging van een rechtshandeling gesloten in naam en voor rekening van een ander, dan werkt de bekrachtiging terug tot op de datum van de sterkmaking, onverminderd de door derden verkregen rechten.

Art. 5.107. Derdenbeding

Een contract kan aan een derde het recht verlenen om de nakoming van een bepaalde prestatie te eisen.

Het beding ten behoeve van een derde doet onmiddellijk een rechtstreeks recht ontstaan tegen de belover en laat de rechten van de contractspartijen onverlet.

Een dergelijk beding kan uitdrukkelijk overeengekomen zijn of voortvloeien uit de aard en strekking van het contract.

De derde-begunstigde dient bepaalbaar te zijn. Het volstaat dat de derde bestaat en bepaald is wanneer de prestatie opeisbaar wordt.

De aard en de omvang van het recht van de derde-begunstigde worden bepaald door het contract en zijn onderworpen aan de nadere regels en beperkingen van het contract.

De uitdrukkelijke of stilzwijgende aanvaarding door de derde-begunstigde maakt het derdenbeding onherroepelijk. De aanvaarding kan ook uitgaan van de erfgenamen van de derde-begunstigde en andere algemene rechtverkrijgenden.

Art. 5.108. Herroeping en aanwijzing van een andere begunstigde

Het recht tot herroeping of aanwijzing van een andere begunstigde komt uitsluitend toe aan de bedinger. De herroeping en de aanwijzing hebben terugwerkende kracht.

Art. 5.109. Onwerkzaam derdenbeding

Kan het beding ten behoeve van een derde geen uitwerking krijgen, dan komt het recht toe aan de bedinger, tenzij deze een andere begunstigde aanwijst.

Art. 5.110. Rechtstreekse vordering

De wet kan een schuldeiser het recht verlenen om in eigen naam en voor eigen rekening de nakoming van een prestatie te eisen van de schuldenaar van zijn schuldenaar ten belope van hetgeen deze aan zijn schuldeiser verschuldigd is.

Tenzij de wet anders bepaalt, kan de onderschuldenaar tegen de hoofdschuldeiser alle excepties invoeren waarover hij beschikt tegen de hoofdschuldenaar op het ogenblik waarop die schuldeiser de uitoefening van zijn recht ter kennis brengt.

Tenzij de wet anders bepaalt, kan de onderschuldenaar ook alle excepties invoeren waarover de hoofdschuldenaar tegen de hoofdschuldeiser beschikt.

Art. 5.111. Derde-medeplechtigheid aan de miskenning van een contractuele verbintenis

Een derde begaat een onrechtmatige daad wanneer hij heeft deelgenomen aan de niet-nakoming door een partij van haar contractuele verbintenissen terwijl hij het bestaan van deze verbintenissen kende of behoorde te kennen.

Afdeling 7. Tenietgaan van het contract

Onderafdeling 1. Gronden van tenietgaan

Art. 5.112. Opsomming

Het contract eindigt:

1° door het tenietgaan van de verbintenissen die uit het contract zijn ontstaan overeenkomstig artikel 5.244;

2° door de gerechtelijke of buitengerechtelijke nietigverklaring ervan overeenkomstig artikel 5.59;

3° door de opzegging ervan in onderlinge overeenstemming overeenkomstig artikel 5.70, eerste lid;
4° door de eenzijdige opzegging ervan overeenkomstig de artikelen 5.70, tweede lid, 5.75 en 5.76;
≤5≥° door de gerechtelijke of buitengerechtelijke ontbinding ervan wegens niet-nakoming overeenkomstig artikel 5.90;
6° door de definitieve onmogelijkheid tot nakoming overeenkomstig artikel 5.100;
7° in de overige gevallen bepaald bij wet.

Art. 5.113. Wegvallen van het voorwerp

Het verval van een verbintenis door het wegvallen van het voorwerp ervan overeenkomstig artikel 5.265, geeft op zichzelf geen aanleiding tot het tenietgaan van het contract waaruit die verbintenis is ontstaan.

In dat geval gaat het contract enkel teniet in de gevallen bepaald in artikel 5.112.

Art. 5.114. Postcontractuele verbintenissen en bedingen

De beëindiging van het contract heeft geen gevolgen voor de verbintenissen en bedingen die, gelet op de bedoeling van de partijen en op de grond van tenietgaan, zijn bestemd om van toepassing te blijven gedurende de door de partijen overeengekomen termijn of, bij gebreke daarvan, gedurende een redelijke termijn.

De wet, de goede trouw of de gebruiken kunnen ook verbintenissen opleggen na het einde van het contract.

De regels betreffende de contractuele verbintenissen zijn daarop van toepassing, tenzij hun aard of strekking zich daartegen verzet.

Onderafdeling 2. Restitutie

Art. 5.115. Toepassingsgebied

Deze onderafdeling is van toepassing op restitutie ten gevolge van:

- 1° de nietigverklaring van het contract;
- 2° de ontbinding van het contract wegens niet- nakoming;
- 3° de definitieve onmogelijkheid van nakoming van het contract die niet toerekenbaar is aan de schuldenaar;
- 4° de verwezenlijking van de ontbindende voorwaarde.

Zij is eveneens, met de nodige aanpassingen, van toepassing op de teruggave van hetgeen onverschuldigd betaald is geweest.

Art. 5.116. Recht op restitutie

Restitutie is verschuldigd vanaf de datum waarop de te restitueren prestatie is verricht.

De verjaring van het recht op restitutie begint te lopen op de dag waarop de grond van tenietgaan van het contract zich heeft voorgedaan.

Art. 5.117. Goede trouw

In de zin van deze onderafdeling houdt de schuldenaar van de restitutie op te goeder trouw te zijn:

- 1° zodra hij effectieve kennis heeft van de nietigheidsgrond van het contract;
- 2° in de overige gevallen, zodra hij in verzuim is.

Art. 5.118. Volgorde van restituties

Restituties moeten worden verricht in de omgekeerde volgorde waarin de te restitueren prestaties moesten worden uitgevoerd.

Indien de te restitueren prestaties zich bevonden in een wederkerige verhouding, kan de schuldeiser van de restitutie de exceptie van niet-uitvoering tegenwerpen onder de voorwaarden bepaald in artikel 5.239.

Art. 5.119. Vorm van de restitutie

Onder voorbehoud van de artikelen 5.120 tot 5.124, gebeurt de restitutie in natura of, indien dat onmogelijk of abusief blijkt, in waarde geraamd op de dag van de restitutie.

Art. 5.120. Verlies van het te restitueren voorwerp

De schuldenaar van de restitutie staat in voor het gehele of gedeeltelijke verlies van het te restitueren voorwerp.

Verlies door overmacht bevrijdt de schuldenaar te goeder trouw evenwel naar evenredigheid alsook de schuldenaar van de correlatieve prestatie.

Art. 5.121. Uitgaven

De schuldenaar van de restitutie moet worden vergoed voor de door hem gedane uitgaven noodzakelijk voor de bewaring van het voorwerp alsook voor de nuttige uitgaven die de waarde ervan hebben verhoogd binnen de perken van de meerwaarde geraamd op het tijdstip van de restitutie.

Art. 5.122. Restitutie van de vruchten en opbrengsten

De restitutie van een zaak omvat de opbrengsten, de vruchten, de interest aan de wettelijke interestvoet of de waarde van het genot dat zij heeft voortgebracht sinds de schuldenaar opgehouden is te goeder trouw te zijn.

Art. 5.123. Weigering van de restitutie aan de schuldige partij

De rechter kan restitutie geheel of gedeeltelijk weigeren aan de partij die bij de contractsluiting opzettelijk inbreuk heeft gepleegd op de openbare orde.

Art. 5.124. Bescherming van onbekwamen

De onbekwame is slechts gehouden tot restitutie voor zover hij voordeel heeft gehaald uit de prestaties verkregen op grond van het nietige contract.

Hoofdstuk 2. Eenzijdige rechtshandeling

Art. 5.125. Definitie

Een eenzijdige rechtshandeling is de wilsuiting waarbij een persoon de bedoeling heeft om rechtsgevolgen te doen ontstaan.

De persoon die deze handeling verricht kan met name door zijn enkele wil een verbintenis aangaan ten voordele van een ander.

Art. 5.126. Juridisch regime

Elke eenzijdige rechtshandeling is onderworpen aan de regels die er eigen aan zijn en, voor zover deze niet ervan afwijken, aan de regels die toepasselijk zijn op de contracten en aan het algemeen regime van de verbintenis.

Ondertitel 2. Rechtsfeiten

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Art. 5.127. De buitencontractuele aansprakelijkheid en de oneigenlijke contracten

De buitencontractuele aansprakelijkheid maakt het voorwerp uit van de artikelen 1382 tot 1386bis van het oud ≤Burgerlijk> ≤Wetboek> en van bijzondere wetten.

Oneigenlijke contracten zijn geoorloofde daden waaruit een verbintenis ontstaat ten laste van de persoon die er voordeel uit haalt zonder er recht op te hebben en, in voorkomend geval, een verbintenis van de persoon die de daad heeft verricht jegens die persoon.

De oneigenlijke contracten zijn:

- 1° de zaakwaarneming;
- 2° de onverschuldigde betaling; en
- 3° de ongerechtvaardigde verrijking.

Hoofdstuk 2. Zaakwaarneming

Art. 5.128. Definitie

Er is zaakwaarneming wanneer een persoon, zonder daartoe verplicht te zijn, op vrijwillige en nuttige wijze andermans zaak waarneemt zonder dat verzet van de meester van die zaak redelijk voorzienbaar is.

Deze vereisten worden als vervuld beschouwd indien de meester deze zaakwaarneming goedkeurt.

Art. 5.129. Voorwerp van de zaakwaarneming

Zaakwaarneming kan betrekking hebben op zowel materiële handelingen als rechtshandelingen. Wanneer de zaakwaarnemer een rechtshandeling verricht voor rekening van de meester van de zaak, doet hij dat ofwel in diens naam, ofwel in eigen naam.

Art. 5.130. Verbintenissen van de zaakwaarnemer

De zaakwaarnemer moet de door hem begonnen zaakwaarneming voortzetten, hierin begrepen alle gevolgen die zij teweeg brengt, en voltooien totdat de meester in staat is zelf daarin te voorzien.

Hij is verplicht zijn zaakwaarneming voort te zetten, zelfs indien de meester overlijdt voordat de zaak is voltooid, totdat diens erfopvolger de leiding ervan op zich heeft kunnen nemen. Hetzelfde geldt wanneer de meester failliet, onbekwaam of afwezig wordt verklaard.

De zaakwaarnemer moet de meester onverwijld op de hoogte brengen van het initiatief dat hij heeft genomen en aan hem rekenschap geven van zijn zaakwaarneming.

Indien de zaakwaarnemer voor zijn persoonlijk gebruik de bedragen aanwendt die hij voor rekening van de meester ontvangen heeft, is hij vanaf de aanwending op die bedragen interest verschuldigd.

Art. 5.131. Aansprakelijkheid van de zaakwaarnemer

De zaakwaarnemer is verplicht aan de zaakwaarneming alle zorgen van een voorzichtig en redelijk persoon te besteden.

Niettemin kan de rechter het herstel van de schade die door de nalatigheid van de zaakwaarnemer mocht zijn veroorzaakt, matigen, op grond van de omstandigheden die hem tot de zaakwaarneming hebben bewogen.

Art. 5.132. Verbintenissen van de meester van de zaak

Indien de vereisten van de zaakwaarneming zijn vervuld, moet de meester ten aanzien van derden de verbintenissen uitvoeren die de zaakwaarnemer in naam en voor rekening van de meester is aangegaan.

De meester van de zaak moet de zaakwaarnemer ook vergoeden voor alle verbintenissen die de zaakwaarnemer in eigen naam is aangegaan ten aanzien van derden.

De meester moet de zaakwaarnemer vergoeden voor alle nuttige of noodzakelijke uitgaven die laatstgenoemde heeft gedaan en hem vergoeden voor de verliezen die hij heeft geleden bij zijn zaakwaarneming, indien hem geen onvoorzichtigheid kan worden toegerekend.

De bedragen die de zaakwaarnemer heeft voorgesloten brengen interest op vanaf de dag van de betaling.

Hoofdstuk 3. Onverschuldigde betaling

Art. 5.133. Definitie

Er is onverschuldigde betaling, indien de betaling is verricht:

- 1° zonder schuld;
- 2° door de schuldenaar ten gunste van een persoon die geen schuldeiser was; of
- 3° door een andere persoon dan de schuldenaar ten gunste van de schuldeiser, voor zover de betaling per vergissing of onder dwang werd verricht.

Art. 5.134. Restitutieverbintenis

Diegene die een onverschuldigde betaling heeft ontvangen, is verplicht ze terug te geven overeenkomstig de artikelen 5.115 tot 5.122.

In het geval bedoeld in artikel 5.133, 3°, houdt die verplichting evenwel op wanneer de schuldeiser te goeder trouw:

- 1° zijn titel heeft vernietigd ten gevolge van de betaling;
- 2° afstand heeft gedaan van de zekerheden die de schuldvordering waarborgden; of
- 3° zijn vordering ten aanzien van de werkelijke schuldenaar heeft laten verjaren.

In die gevallen kan diegene die heeft betaald evenwel de werkelijke schuldenaar aanspreken ten belope van de uitgevoerde betaling.

Hoofdstuk 4. Ongerechtvaardigde verrijking

Art. 5.135. Definitie

Er is ongerechtvaardigde verrijking wanneer iedere juridische rechtvaardiging ontbreekt voor zowel de verrijking als de correlatieve verarming.

Een dergelijke rechtvaardiging bestaat met name in de wil van de verarmde, voor zover deze een definitieve vermogensverschuiving ten voordele van de verrijkte tot stand heeft willen brengen.

Art. 5.136. Subsidiariteit

De verarmde kan zich niet beroepen op de ongerechtvaardigde verrijking indien een andere rechtsvordering voor hem openstaat of op een rechtsbeletsel, zoals de verjaring, stuit.

Art. 5.137. Gevolg

Degene die ongerechtvaardigd is verrijkt, is aan de verarmde het laagste bedrag van de verrijking en de verarming verschuldigd, geraamd op het tijdstip van de vergoeding.

Titel 3. Algemeen regime van de verbintenis

Ondertitel 1. Inleidende bepaling

Art. 5.138. Toepassingsgebied

Deze titel bevat de algemene regels die van toepassing zijn op elke verbintenis ongeacht de bron ervan, tenzij de wet zich daartegen verzet.

Ondertitel 2. Modaliteiten van de verbintenis

Hoofdstuk 1. Voorwaardelijke verbintenis

Art. 5.139. Definitie

Een verbintenis is voorwaardelijk wanneer de opeisbaarheid of het tenietgaan ervan afhangt van een toekomstige en onzekere gebeurtenis.

De voorwaarde is opschortend wanneer de vervulling ervan de verbintenis opeisbaar maakt. De voorwaarde is ontbindend wanneer de vervulling ervan het tenietgaan van de verbintenis teweegbrengt.

Art. 5.140. Afwezigheid van onzekerheid

Indien de als voorwaarde vooropgestelde gebeurtenis reeds bij het ontstaan van de verbintenis heeft plaatsgevonden, zelfs buiten medeweten van de partijen, treden de gevolgen van de verwezenlijking van de voorwaarde in vanaf dat ogenblik.

Indien de als voorwaarde vooropgestelde gebeurtenis onmogelijk is bij het ontstaan van de verbintenis, treden de gevolgen van de niet-vervulling van de voorwaarde in vanaf dat ogenblik.

Art. 5.141. Extern karakter van de voorwaarde

Een gebeurtenis waarvan de geldigheid van het contract afhangt, kan niet als voorwaarde bedongen worden door de partijen. Aldus kan de verbintenis niet afhangen van een zuiver potestatieve opschortende voorwaarde in hoofde van de schuldenaar.

De nakoming of niet-nakoming van een andere verbintenis ontstaan uit hetzelfde contract kan evenmin als voorwaarde worden bedongen.

Art. 5.142. Vorm van de voorwaarde

De voorwaarde is uitdrukkelijk of stilzwijgend.

Aldus hangen de verbintenissen af van een stilzwijgende ontbindende voorwaarde wanneer, gelet op de aard en de strekking van het contract, met zekerheid uit de bedoeling van de partijen blijkt dat het een einde moet nemen, met name:

1° bij overlijden, onbekwaamheid of insolvabiliteit van de persoon in aanmerking van wie het contract is gesloten; of

2° bij tenietgaan van een ander contract waarvan de partijen het lot van het eerste contract bedoelden te laten afhangen.

Art. 5.143. Interpretatie van de voorwaarde

Om na te gaan welke gemeenschappelijke bedoeling de partijen hadden, wordt met name rekening gehouden met de volgende richtlijnen:

1° indien een verbintenis is aangegaan onder voorwaarde dat een gebeurtenis zich binnen een bepaalde tijd zal voordoen, wordt die voorwaarde voor on vervuld gehouden, wanneer de tijd verstreken is zonder dat de gebeurtenis zich heeft voorgedaan. Indien geen tijd bepaald is, kan de voorwaarde altijd vervuld worden; en zij wordt pas voor on vervuld gehouden, wanneer het redelijkerwijze zeker is dat de gebeurtenis zich niet zal voordoen;

2° indien een verbintenis is aangegaan onder voorwaarde dat een gebeurtenis zich niet zal voordoen binnen een bepaalde tijd, is die voorwaarde vervuld, wanneer de tijd verstreken is zonder dat de gebeurtenis zich heeft voorgedaan; zij is ook vervuld, wanneer het, voor het verstrijken van die tijd, redelijkerwijze zeker is dat de gebeurtenis zich niet zal voordoen; en indien geen tijd is bepaald, is zij pas vervuld, wanneer het redelijkerwijze zeker is dat de gebeurtenis zich niet zal voordoen.

Art. 5.144. Verhinderings en uitlokking van de voorwaarde

Wanneer een partij door haar fout de vervulling van de voorwaarde verhindert, kan de andere partij haar voor vervuld houden.

Wanneer een partij door haar fout de vervulling van de voorwaarde uitlokt, kan de andere partij haar voor on vervuld houden.

Art. 5.145. Afstand van de voorwaarde

Een partij kan afstand doen van de voorwaarde bepaald in haar uitsluitend belang, zolang deze hangende is.

Art. 5.146. Wachtijd

§ 1. Zolang de voorwaarde hangende is, moet elke partij zich onthouden van elke handeling die afbreuk kan doen aan de rechten die voor de andere partij zouden voortvloeien uit de vervulling van de voorwaarde.

§ 2. Onverminderd de regels ter bescherming van derden te goeder trouw, kunnen, bij vervulling van de opschortende voorwaarde niet worden tegengeworpen aan de schuldeiser van een verbintenis om een bepaald voorwerp te geven, indien zij zich voordoen terwijl de voorwaarde hangende was: 1° de beschikkingshandelingen en abnormale beheershandelingen verricht door de schuldenaar; en 2° de onbeschikbaarheid ten gevolge van een beslag of een situatie van samenloop, zoals het faillissement, die het vermogen van die schuldenaar treft.

Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op de ontbindende voorwaarde.

§ 3. Iedere partij kan elke handeling verrichten tot behoud van de rechten die zij zou genieten bij vervulling van de voorwaarde.

Art. 5.147. Vervulling van de voorwaarde

De vervulling van de voorwaarde krijgt uitwerking van rechtswege en voor de toekomst.

De vervulling van de ontbindende voorwaarde geeft aanleiding tot restitutie van de geleverde prestatie overeenkomstig de artikelen 5.115 tot 5.122. De prestaties om iets te doen en niet te doen, alsook de tegenprestatie ervan, worden evenwel niet gerestitueerd.

Art. 5.148. Niet-vervulling van de voorwaarde

De niet-vervulling van de opschortende voorwaarde doet de verbintenis tenietgaan voor de toekomst.

De niet-vervulling van de ontbindende voorwaarde maakt de verbintenis zuiver en eenvoudig voor de toekomst.

Hoofdstuk 2. Verbintenis met tijdsbepaling

Art. 5.149. Definitie

Een verbintenis is met tijdsbepaling wanneer de opeisbaarheid of het tenietgaan ervan wordt uitgesteld totdat een toekomstige en zekere gebeurtenis zich voordoet, ook al is de datum ervan onzeker.

De tijdsbepaling is opschortend wanneer het verstrijken ervan de verbintenis opeisbaar maakt. De tijdsbepaling is uitdovend wanneer het verstrijken ervan het tenietgaan van de verbintenis

teweegbrengt.

Art. 5.150. Vorm van de tijdsbepaling

De tijdsbepaling is uitdrukkelijk of stilzwijgend.

Art. 5.151. Verstrijken van de tijdsbepaling

Het verstrijken van de tijdsbepaling krijgt uitwerking van rechtswege en voor de toekomst.

Art. 5.152. Invulling van de opschortende tijdsbepaling

Wanneer een verbintenis onderworpen is aan een opschortende tijdsbepaling, maar de partijen de gebeurtenis die als tijdsbepaling is vooropgesteld niet hebben bepaald of het verstrijken van de tijdsbepaling niet hebben vastgesteld, dan wordt zij bepaald naargelang de omstandigheden, de aard en de strekking van het contract.

Art. 5.153. Afstand van de opschortende tijdsbepaling

Een partij kan afstand doen van de opschortende tijdsbepaling bepaald in haar uitsluitend belang, zolang die niet verstreken is.

De tijdsbepaling wordt vermoed te zijn bepaald in het uitsluitend belang van de schuldenaar, tenzij uit de wet of de bedoeling van de partijen blijkt, gelet op de aard en de strekking van het contract, dat zij was bepaald in het uitsluitend belang van de schuldeiser of in dat van beide partijen.

Art. 5.154. Wachtijd bij de opschortende tijdsbepaling

Hetgeen slechts onder opschortende tijdsbepaling verschuldigd is, kan niet worden opgeëist vóór het verstrijken ervan.

Hetgeen betaald is vóór het verstrijken van de opschortende tijdsbepaling hoeft evenwel niet te worden teruggegeven.

De schuldeiser kan, vóór het verstrijken van de opschortende tijdsbepaling, elke handeling verrichten tot behoud van zijn rechten.

Art. 5.155. Verval van de opschortende tijdsbepaling

De schuldenaar kan het voordeel van de opschortende tijdsbepaling niet invoeren:

1° indien hij failliet is gegaan;

2° indien hij, door zijn eigen fout, de aan de schuldeiser beloofde zekerheid niet verstrekt;

3° indien hij, door zijn eigen fout, de zekerheden die de verbintenis waarborgen vermindert; of

4° in de overige gevallen bepaald door de wet.

Het verval van de opschortende tijdsbepaling treedt van rechtswege in.

Het verval van de opschortende tijdsbepaling in hoofde van de schuldenaar kan niet worden tegengeworpen aan zijn medeschuldenaars en aan de borg, zelfs niet bij hoofdelijkheid.

Ondertitel 3. Verbintenissen met pluraliteit van voorwerpen of subjecten

Hoofdstuk 1. Verbintenissen met pluraliteit van voorwerpen

Art. 5.156. Cumulatieve verbintenis

Een verbintenis is cumulatief wanneer zij twee of meer prestaties tot voorwerp heeft en enkel de nakoming van het geheel de schuldenaar bevrijdt.

Indien de nakoming van de ene prestatie onmogelijk wordt, blijven de andere prestaties verschuldigd.

Art. 5.157. Alternatieve verbintenis

§ 1. Een verbintenis is alternatief wanneer zij twee of meer prestaties tot voorwerp heeft en de nakoming van één daarvan de schuldenaar bevrijdt.

Een verbintenis met slechts twee alternatieve prestaties is zuiver en eenvoudig indien een van de twee beloofde prestaties niet geldig het voorwerp van een verbintenis kon zijn.

§ 2. Tenzij het contract anders bepaalt, komt de keuze tussen de prestaties toe aan de schuldenaar. Indien de keuze niet op het afgesproken tijdstip of binnen een redelijke termijn is gemaakt, kan de andere partij, na voorafgaande ingebrekestelling, zelf de keuze maken.

De gemaakte keuze wordt ter kennis gebracht aan de wederpartij en is definitief waardoor de

verbintenis haar alternatief karakter verliest.

§ 3. Indien, vooraleer een keuze is gemaakt, een van de prestaties onmogelijk kan worden nagekomen, betreft de keuze de overblijvende prestaties.

Art. 5.158. Verbintenis met subsidiaire prestatie

Een verbintenis heeft een subsidiaire prestatie tot voorwerp wanneer zij strekt tot een hoofdprestatie maar de schuldenaar de keuze heeft om zich te bevrijden door een andere, bepaalde prestatie.

De keuze om de subsidiaire prestatie te leveren komt toe aan de schuldenaar; de schuldeiser kan enkel aanspraak maken op de hoofdprestatie.

De verbintenis met subsidiaire prestatie dooft uit indien de nakoming van de hoofdprestatie onmogelijk wordt.

Hoofdstuk 2. Verbintenissen met pluraliteit van subjecten

Afdeling 1. Beginsel van de verdeling

Art. 5.159. Deelbare verbintenis

§ 1. Een verbintenis met meerdere schuldeisers of schuldenaars wordt van rechtswege onder hen verdeeld. De verdeling vindt ook plaats tussen de erfgenamen van een schuldeiser of een schuldenaar.

De verdeling geschiedt in gelijke delen, tenzij een wettelijke, contractuele of testamentaire bepaling of, bij gebrek daaraan, de concrete omstandigheden een andere verdeling rechtvaardigen.

§ 2. Het beginsel van de verdeling lijdt uitzondering wanneer de verbintenis hoofdelijk, ondeelbaar of in solidum is.

Afdeling 2. Hoofdelijkheid tussen schuldenaars

Art. 5.160. Definitie en bronnen

§ 1. Er bestaat hoofdelijkheid tussen schuldenaars wanneer zij gehouden zijn tot dezelfde prestatie en de schuldeiser ieder van hen voor het geheel kan aanspreken.

§ 2. Passieve hoofdelijkheid ontstaat uit de wet of uit een contract. Zij wordt niet vermoed.

Zij bestaat van rechtswege tussen ondernemingen, in de zin van artikel I.1, eerste lid, 1°, van het Wetboek van economisch recht, die tot een zelfde contractuele verbintenis gehouden zijn. Deze regel is evenwel niet van toepassing indien de onderneming een natuurlijke persoon is en haar contractuele verbintenis kennelijk vreemd is aan de onderneming.

Art. 5.161. Hoofdgevolgen tussen schuldeiser en schuldenaars

§ 1. De schuldeiser kan, naar eigen keuze, iedere hoofdelijke schuldenaar aanspreken tot betaling van het geheel, totdat hij volledige nakoming heeft verkregen.

Deze regel strekt zich uit tot het herstel van de schade waartoe de schuldenaars of een van hen zouden gehouden zijn bij toerekenbare niet-nakoming.

Vervolgingen tegen een van de schuldenaars beletten de schuldeiser niet ook tegen de anderen vervolgingen in te stellen.

§ 2. De betaling door een van de schuldenaars gedaan, bevrijdt alle anderen van de schuld jegens de schuldeiser, in de mate van de betaling.

Art. 5.162. Excepties van de medeschuldenaars

§ 1. Een hoofdelijke schuldenaar die door de schuldeiser tot betaling wordt aangesproken, kan een beroep doen op zijn persoonlijke excepties.

Hij kan ook een beroep doen op alle excepties die aan alle medeschuldenaars gemeen zijn, zoals de betaling en de schuldvergelijking.

§ 2. Wanneer een schuldenaar beschikt over een persoonlijke exceptie die zijn aandeel in de schuld uitdooft, het hoofdelijk karakter ervan ontnemt of de opeisbaarheid ervan schorst, kunnen de overige schuldenaars zich erop beroepen teneinde dit aandeel in mindering te brengen van de gehele schuld.

Dit is onder meer het geval bij:

1° een persoonlijke kwijtschelding van schuld ten voordele van een van de schuldenaars, waarbij de schuldeiser uitdrukkelijk zijn rechten tegenover de anderen heeft voorbehouden; is dit niet het geval of verleent de schuldeiser een algemene kwijtschelding, dan bevrijdt hij alle medeschuldenaars;

2° afstand van hoofdelijkheid, indien de schuldeiser toestemt in de verdeling van de schuld ten aanzien van een van de medeschuldenaars; doet hij afstand van hoofdelijkheid tegenover alle schuldenaars, dan wordt de schuld voor allen deelbaar;

3° schuldvermenging.

Art. 5.163. Bijkomende gevolgen tussen schuldeiser en schuldenaars

De ingebrekestelling of vervolging van een van de hoofdelijke schuldenaars heeft gevolgen jegens allen; aldus doen zij moratoire interest lopen tegenover allen; het risico van verlies van het voorwerp gaat eveneens over op allen.

De stuiting van de verjaring tegenover een van de hoofdelijke schuldenaars, stuit de verjaring ten aanzien van allen.

Art. 5.164. Gevolgen voor de medeschuldenaars onderling

§ 1. Tussen de schuldenaars onderling wordt de schuld van rechtswege verdeeld en ieder van hen is tot bijdrage gehouden voor zijn aandeel in de schuld.

De verdeling geschiedt in gelijke delen, tenzij een wettelijke of contractuele bepaling of, bij gebrek daaraan, de concrete omstandigheden een andere verdeling rechtvaardigen.

Indien de hoofdelijke schuld een zaak betreft die slechts een van de medeschuldenaars aangaat, is deze tot voldoening van de gehele schuld gehouden ten aanzien van de overige schuldenaars, die tegenover hem slechts als zijn borgen worden beschouwd.

§ 2. De hoofdelijke schuldenaar die meer dan zijn aandeel betaalde aan de schuldeiser, heeft een verhaalsrecht tegen de medeschuldenaars naar evenredigheid tot ieders aandeel.

Hij zal evenwel geen verhaal hebben tegen de schuldenaar die tegenover de schuldeiser beschikt over een persoonlijke exceptie.

§ 3. Indien een van de medeschuldenaars insolvelabel is, wordt het door zijn insolventieit veroorzaakte verlies naar evenredigheid omgeslagen over alle andere medeschuldenaars die in staat zijn om te betalen, met inbegrip van degene die de schuld voldaan heeft en van de medeschuldenaar die al van een individuele afstand van hoofdelijkheid genoot.

§ 4. In de verhouding tussen medeschuldenaars rust de plicht tot het herstel van de schade, geleden door de schuldeiser als gevolg van een toerekenbare niet-nakoming enkel op hen aan wie zij toerekenbaar is.

Art. 5.165. Overlijden van een schuldenaar

Onder de erfgenamen van een hoofdelijk gehouden schuldenaar wordt de schuld van hun rechtsvoorganger van rechtswege verdeeld.

Niettemin blijven de bijkomende gevolgen van de passieve hoofdelijkheid, bedoeld in artikel 5.163, van toepassing.

Afdeling 3. Ondeelbaarheid tussen schuldenaars

Art. 5.166. Definitie en bronnen

§ 1. Er bestaat ondeelbaarheid tussen schuldenaars wanneer zij gehouden zijn tot dezelfde ondeelbare prestatie en de schuldeiser ieder van hen voor het geheel kan aanspreken.

§ 2. Een prestatie is ondeelbaar wanneer zij hetzij door haar aard of door de strekking van de verbintenis, hetzij krachtens wettelijke, contractuele of testamentaire bepaling, niet vatbaar is voor verdeling.

De ondeelbaarheid kan niet worden afgeleid uit het louter bedingen van hoofdelijkheid.

Art. 5.167. Gevolgen

De artikelen 5.161 tot 5.164 zijn van overeenkomstige toepassing, tenzij dit onverenigbaar zou zijn

met de eigen aard of strekking van de ondeelbare verbintenis.

De ondeelbaarheid geldt ook voor de erfgenamen van de schuldenaars van een ondeelbare prestatie.

Afdeling 4. Verbintenissen in solidum

Art. 5.168. Definitie

Schuldenaars zijn in solidum gehouden wanneer zij, buiten de gevallen van passieve hoofdelijkheid en ondeelbaarheid en hoewel ze verbonden zijn jegens de schuldeiser door onderscheiden verbintenissen, elk gehouden zijn tot de gehele betaling. Wanneer het verbintenissen betreft tot betaling van een geldsom en de bedragen ervan verschillen, is elke schuldenaar in solidum gehouden tot de gehele betaling van het laagste bedrag.

Art. 5.169. Gevolgen

De artikelen 5.161, 5.162, 5.164 en 5.165 zijn overeenkomstig van toepassing, tenzij dit onverenigbaar zou zijn met de aard of strekking, of met het eigen regime van de verbintenis.

De bijkomende gevolgen van de passieve hoofdelijkheid, bepaald in artikel 5.163, vinden geen toepassing, tenzij de wet of het contract anders bepaalt.

Afdeling 5. Hoofdelijkheid en ondeelbaarheid tussen schuldeisers

Art. 5.170. Definitie en bronnen

§ 1. Er bestaat hoofdelijkheid tussen schuldeisers wanneer zij recht hebben op dezelfde prestatie en ieder van hen de schuldenaar voor het geheel kan aanspreken.

Actieve hoofdelijkheid ontstaat uit de wet of uit een contract. Zij wordt niet vermoed.

§ 2. Er bestaat ondeelbaarheid tussen schuldeisers wanneer zij recht hebben op dezelfde ondeelbare prestatie, omschreven in artikel 5.166, § 2, en ieder van hen de schuldenaar voor het geheel kan aanspreken.

De ondeelbaarheid kan niet worden afgeleid uit het louter bedingen van hoofdelijkheid.

Art. 5.171. Gevolgen tussen schuldeisers en schuldenaar

§ 1. Iedere schuldeiser kan de uitvoering van de prestatie in haar geheel vorderen van de schuldenaar, zodat de betaling aan hem de schuldenaar ook tegenover de andere schuldeisers bevrijdt, in de mate van de betaling.

De schuldenaar kan aan een van de schuldeisers, naar eigen keuze, betalen zolang hij niet door een van hen vervolgd wordt.

§ 2. De schuldenaar die door een schuldeiser tot betaling wordt aangesproken, kan een beroep doen op de excepties die persoonlijk zijn aan de rechtsband met die schuldeiser.

Hij kan ook een beroep doen op alle excepties die gemeenschappelijk zijn voor alle schuldeisers, zoals de betaling en de schuldvergelijking.

§ 3. Een schuldeiser kan niet alleen beschikken over de schuldvordering; zo niet blijft de schuldenaar tegenover de medeschuldeisers de gehele prestatie verschuldigd, onder aftrek van het aandeel van de schuldeiser die alleen over de schuldvordering heeft beschikt.

§ 4. Daden tot behoud van de schuldvordering, door een schuldeiser alleen gesteld, strekken tot voordeel van allen. Dit is onder meer het geval voor de stuiting van de verjaring ten aanzien van een van de schuldeisers en van de ingebrekestelling gericht aan de schuldenaar.

Art. 5.172. Gevolgen voor de schuldeisers onderling

De schuldeiser die de prestatie geheel of gedeeltelijk ontving, moet deze verdelen en aan de andere schuldeisers hun aandeel uitkeren.

De verdeling geschiedt in gelijke delen, tenzij een wettelijke of contractuele bepaling of, bij gebrek daaraan, de concrete omstandigheden een andere verdeling rechtvaardigen.

Indien de ontvanger prestatie uit haar aard ondeelbaar is, ontvangt elke schuldeiser de waarde van zijn aandeel in de schuldvordering.

Art. 5.173. Overlijden van een schuldeiser

Onder de erfgenamen van een hoofdelijke schuldeiser wordt de schuldvordering van rechtswege

verdeeld. Niettemin blijft artikel 5.171, § 4, van toepassing.

Onder de erfgenamen van de schuldeiser van een ondeelbare prestatie geldt de ondeelbaarheid eveneens.

Ondertitel 4. Overdracht van verbintenissen

Hoofdstuk 1. Overdracht van schuldvordering

Afdeling 1. Voorwerp

Art. 5.174. Beginsel

Schuldvorderingen zijn vatbaar voor overdracht, tenzij de wet of de aard en strekking ervan zich daartegen verzet.

De overdracht van een schuldvordering in strijd met een contractueel cessieverbod is niet tegenwerpelijk aan de gecedeerde schuldenaar wanneer de overnemer derde-medeplichtig is aan de schending van dit verbod.

Art. 5.175. Toekomstige schuldvorderingen

De overdracht kan betrekking hebben op een of meerdere toekomstige schuldvorderingen op voorwaarde dat zij bepaald of bepaalbaar zijn.

Art. 5.176. Gedeeltelijke overdracht

Een schuldvordering is vatbaar voor gedeeltelijke overdracht, tenzij zij ondeelbaar is.

Art. 5.177. Nevenrechten

De overdracht van een schuldvordering omvat alle daarbij horende nevenrechten en zekerheden, zoals rechten uit pand, hypotheek, borgtocht en uitvoerbare titels.

Art. 5.178. Overdracht van betwiste rechten

§ 1. De schuldenaar van een betwist recht dat is overgedragen, kan zich daarvan door de overnemer doen bevrijden, mits hij hem de werkelijke prijs van de overdracht en de wettig gemaakte kosten vergoedt, samen met de interest te rekenen van de dag waarop de overnemer de prijs voor de hem gedane overdracht betaald heeft.

De gecedeerde schuldenaar kan van de partijen het bewijs van de in het eerste lid bedoelde bedragen eisen.

Een recht wordt voor betwist gehouden, zodra er een proces is en betwisting van het recht zelf.

§ 2. Paragraaf 1 is niet van toepassing indien de overdracht gedaan is:

1° aan een mede-erfgenaam of mede-eigenaar van het overgedragen recht;

2° aan een schuldeiser tot betaling van hetgeen hem verschuldigd is;

3° aan de bezitter van het onroerend goed waarop het betwiste recht betrekking heeft.

Afdeling 2. Tegenwerpelijkheid aan derden

Art. 5.179. Werking tegen derden

Onverminderd artikel 3.28, § 2, kan de overdracht van schuldvordering worden ingeroepen tegen andere derden dan de gecedeerde schuldenaar door het sluiten van het contract van overdracht.

De overdracht kan slechts tegen de gecedeerde schuldenaar worden ingeroepen vanaf het ogenblik dat zij aan de gecedeerde schuldenaar ter kennis is gebracht of door hem is erkend.

De overdracht kan niet worden ingeroepen tegen de te goeder trouw zijnde schuldeiser van de overdrager aan wie de schuldenaar te goeder trouw en voordat de overdracht hem ter kennis werd gebracht, bevrijdend heeft betaald.

Art. 5.180. Kennisgeving

De kennisgeving kan uitgaan van de overdrager of de overnemer. Enkel het bestaan van de overdracht dient aan de schuldenaar ter kennis te worden gebracht.

Art. 5.181. Positie van de schuldenaar

De overdracht van de schuldvordering laat de excepties van de schuldenaar onverlet.

De schuldenaar die te goeder trouw heeft betaald vooraleer de overdracht hem ter kennis werd gebracht of door hem werd erkend, is bevrijd.

De schuldenaar te goeder trouw kan eveneens de gevolgen van elke rechtshandeling die ten opzichte van de overdrager is gesteld, invoeren ten opzichte van de overnemer, voordat de overdracht aan hem ter kennis werd gebracht of door hem werd erkend.

Art. 5.182. Schuldvergelijking

Wanneer de overdracht aan de schuldenaar ter kennis werd gebracht of door hem werd erkend, kan deze laatste zich niet meer beroepen op de schuldvergelijking van schuldvorderingen die daarna tot stand komt, tenzij het om samenhangende schuldvorderingen gaat.

De gevolgen van de conventionele schuldvergelijking worden geregeld door artikel 5.263.

Art. 5.183. Looncessie

Onverminderd de toepassing van de artikelen 27 tot 35 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers geeft de overdracht die slaat op inkomsten bedoeld in de artikelen 1409, §§ 1 en 1bis, en 1410 van het Gerechtelijk Wetboek, op straffe van nietigheid, op het ogenblik dat zij kan worden ingeroepen tegen de gecedeerde schuldenaar aanleiding tot een aan de overdrager gerichte kennisgeving, die het aangifteformulier voor kind ten laste waarvan het model bepaald is door de minister van Justitie bevat. In dat geval is artikel 34bis van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers van toepassing.

Afdeling 3. Verbintenissen van partijen

Art. 5.184. Leveringsplicht

De overdrager is verplicht alle noodzakelijke akten en bewijsstukken waarover hij beschikt die op de schuldvordering en op de nevenrechten betrekking hebben, aan de overnemer af te geven.

Art. 5.185. Vrijwaringsplicht

Diegene die een schuldvordering overdraagt, staat in voor het bestaan daarvan ten tijde van de overdracht, zelfs wanneer deze zonder vrijwaring is geschied.

Art. 5.186. Solvabiliteit van de schuldenaar

Voor de solvabiliteit van de schuldenaar moet de overdrager niet instaan tenzij hij zich daartoe heeft verbonden, en slechts ten belope van de prijs die hij voor de schuldvordering ontvangen heeft. Wanneer hij beloofd heeft voor de solvabiliteit van de schuldenaar te zullen instaan, geldt die belofte slechts voor de solvabiliteit op het ogenblik zelf en strekt zij zich niet uit tot de toekomst, tenzij de overdrager dat uitdrukkelijk heeft bedongen.

Hoofdstuk 2. Overdracht van schuld

Art. 5.187. Volkomen overdracht van schuld

Een schuld kan met toestemming van de schuldeiser aan een derde worden overgedragen.

Indien de schuldeiser bij voorbaat zijn toestemming heeft gegeven, heeft de schuldoverdracht pas uitwerking na kennisgeving of erkenning van het contract gesloten tussen overdrager en overnemer.

Art. 5.188. Gevolgen voor de oorspronkelijke schuldenaar

De schuldoverdracht bevrijdt de oorspronkelijke schuldenaar voor de toekomst, tenzij anders is overeengekomen met de schuldeiser.

Art. 5.189. Tegenwerpelijkheid van excepties

De schuldovernemer kan tegen de schuldeiser een beroep doen op alle excepties waarover de overdrager beschikte krachtens de overgedragen schuld.

Overdrager en overnemer kunnen ook hun persoonlijke excepties opwerpen.

Art. 5.190. Zekerheidsrechten

De bevrijding van de overdrager heeft tot gevolg dat de persoonlijke en zakelijke zekerheidsrechten vervallen, behoudens de toestemming van de zekerheidsteller.

Art. 5.191. Onvolkomen overdracht van schuld

Er is een onvolkomen schuldoverdracht wanneer de overnemer de bedoeling heeft zich te verbinden tegenover de schuldeiser die zijn toestemming niet heeft gegeven. Zij heeft de hoofdelijke gehoudenheid van de overdrager en de overnemer tot gevolg.

Deze bedoeling wordt vermoed indien de overnemer van de overdracht kennis heeft gegeven aan de schuldeiser.

Indien de schuldeiser de overdracht nadien aanvaardt, zijn de artikelen 5.187 tot 5.190 van overeenkomstige toepassing.

Art. 5.192. Interne overname van schuld

Er is een interne schuldovername wanneer de overnemer niet de bedoeling heeft zich tegenover de schuldeiser te verbinden. Zij heeft slechts uitwerking tussen de partijen.

Hoofdstuk 3. Overdracht van contract

Art. 5.193. Beginsel

§ 1. Een contractspartij kan met toestemming van de medecontractant zijn contractspatie overdragen aan een derde. Die overdracht bevrijdt de overdrager voor de schulden die na de overdracht opeisbaar worden, behoudens andersluidend contract.

Indien de medecontractant bij voorbaat zijn toestemming heeft gegeven, heeft de overdracht van de contractspatie pas uitwerking na kennisgeving of erkenning van het contract tussen de overdrager en overnemer.

Voor het overige, zijn de bepalingen van hoofdstukken 1 en 2 van overeenkomstige toepassing.

§ 2. Indien de contractuele positie overgedragen is aan een derde zonder toestemming van de medecontractant, kan enkel de overnemer de rechten uitoefenen die voortvloeien uit die contractuele positie. De overdrager blijft niettemin hoofdelijk gehouden tot de gevolgen van de uitoefening van die rechten.

Voor het overige zijn de bepalingen van hoofdstuk 1 en artikel 5.191 van overeenkomstige toepassing.

Indien de medecontractant de overdracht nadien aanvaardt, is paragraaf 1 van overeenkomstige toepassing.

Ondertitel 5. Nakoming van de verbintenis

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Art. 5.194. Definitie van de betaling

De betaling is de eenzijdige rechtshandeling waarbij de verschuldigde prestatie vrijwillig wordt uitgevoerd.

Zij bevrijdt de schuldenaar tegenover de schuldeiser en dooft de schuld uit, behoudens subrogatie in de rechten van de schuldeiser.

Hoofdstuk 2. Betaling

Afdeling 1. Gemeenschappelijke bepalingen

Art. 5.195. Vereiste van een schuld

Iedere betaling onderstelt een schuld: hetgeen betaald is zonder verschuldigd te zijn, kan worden teruggevorderd overeenkomstig de artikelen 5.133 tot 5.134.

Art. 5.196. Betaling door een derde

De betaling kan worden gedaan door eenieder die belang heeft bij de verbintenis, zoals een borg.

Zij kan zelfs worden gedaan door een derde die geen belang heeft bij de verbintenis. De schuldeiser heeft in dat geval evenwel het recht om de betaling te weigeren indien hij zich beroept op een wettige reden die voortvloeit uit het belang dat de verbintenis, gelet op de aard of strekking ervan, wordt nagekomen door de schuldenaar zelf, of uit het belang dat zij niet wordt nagekomen door een welbepaalde derde.

Art. 5.197. Geldigheidsvereisten voor de betaling

Om geldig te betalen, moet men de bevoegdheid en de bekwaamheid hebben om te beschikken over het voorwerp dat in betaling wordt gegeven.

Art. 5.198. Betaling aan de schuldeiser

De betaling moet worden gedaan aan de schuldeiser of aan iemand die door hem, door de rechter of

door de wet gemachtigd is om voor hem te ontvangen.

De betaling gedaan aan iemand die geen bevoegdheid heeft om voor de schuldeiser te ontvangen, is niettemin bevrijdend indien:

1° de schuldeiser de betaling bekrachtigt;

2° de schuldeiser er voordeel uit getrokken heeft; of

3° de betaling te goeder trouw gedaan is aan de schijnschuldeiser, ook al wordt hij naderhand ontzet.

De betaling gedaan aan de schuldeiser is niet bevrijdend indien hij onbekwaam was om haar te ontvangen, tenzij de schuldenaar aantoonst dat de schuldeiser voordeel heeft gehaald uit de betaling.

Art. 5.199. Onbeschikbaarheid van de schuldvordering

De betaling in handen van de schuldeiser is niet bevrijdend indien de wet een dergelijke betaling verbiedt of de betaling in andere handen oplegt.

Aldus is de betaling, door de schuldenaar aan zijn schuldeiser gedaan in weerwil van een beslag of een verzet, niet bevrijdend ten aanzien van de schuldeisers die het beslag gelegd hebben of het verzet gedaan hebben; deze kunnen, volgens hun recht, de schuldenaar noodzaken opnieuw te betalen, behoudens, in dat geval alleen, zijn verhaal op de schuldeiser.

Art. 5.200. Voorwerp van de betaling

De schuldeiser kan niet worden gedwongen betaling te ontvangen van een gedeelte van een schuld, ook al is die schuld deelbaar.

De schuldeiser kan evenmin worden gedwongen een andere prestatie aan te nemen dan de hem verschuldigde prestatie, ook al is zij van gelijke of zelfs grotere waarde.

Hij kan evenwel, via een inbetalinggeving, een andere prestatie aanvaarden dan de hem verschuldigde prestatie.

Art. 5.201. Respijttermijn

De rechter kan, niettegenstaande ieder andersluidend beding, met inachtneming van de toestand van de partijen, gebruik makend van deze bevoegdheid met grote omzichtigheid en daarbij rekening houdend met de termijnen die de schuldenaar reeds heeft genoten, gematigd uitstel verlenen voor de betaling en de vervolgingen doen schorsen, ook wanneer de schuld blijkt uit een andere authentieke akte dan een vonnis.

Art. 5.202. Staat van de zaak

De schuldenaar van een bepaald voorwerp is van zijn schuld bevrijd door de afgifte van het voorwerp in de staat waarin het zich ten tijde van de levering bevindt, op voorwaarde dat de beschadiging die het ondergaan heeft, niet is veroorzaakt door zijn schuld, noch door die van de personen voor wie hij aansprakelijk is, en hij niet reeds voor het ontstaan van de beschadiging in gebreke was.

Indien het verschuldigde voorwerp alleen is bepaald ten aanzien van zijn soort, is de schuldenaar, om zich van de schuld te bevrijden, niet verplicht de beste soort te geven; doch hij mag ook niet de slechtste aanbieden.

Art. 5.203. Plaats en tijdstip van de betaling

De betaling moet worden gedaan op de plaats die door het contract is aangewezen.

Indien geen plaats is aangewezen, moet, wanneer het een zeker voorwerp betreft, de betaling worden gedaan op de plaats waar het voorwerp van de verschuldigde prestatie, zich bevond ten tijde van het ontstaan van de verbintenis.

Buiten deze twee gevallen moet de betaling worden gedaan aan de woonplaats van de schuldenaar.

Ze moet worden gedaan zodra de schuld opeisbaar is.

Art. 5.204. Kosten van de betaling

De kosten van betaling komen ten laste van de schuldenaar.

Afdeling 2. Bijzondere bepalingen voor de geldelijke verbintenissen

Art. 5.205. Monetair nominalisme

De schuldenaar van een verbintenis tot betaling van een geldsom betaalt bevrijdend door de storting

van het nominaal bedrag ervan, zonder rekening te houden met de werkelijke waarde ervan.
De schuldenaar van een waardeschuld betaalt bevrijdend door de storting van het bedrag voortvloeiend uit de vereffening ervan.

Art. 5.206. Interest

Remuneratoire interest is de interest die strekt tot tegenprestatie van de terbeschikkingstelling van kapitaal.

Moratoire interest is de nalatigheidsinterest verschuldigd als herstel wegens de laattijdige nakoming van een geldschuld.

Compensatoire interest is de nalatigheidsinterest verschuldigd als herstel wegens de laattijdige nakoming van een waardeschuld.

Art. 5.207. Anatocisme

Niettegenstaande andersluidend beding, kan vervallen remuneratoire en moratoire interest slechts interest opbrengen, ofwel ten gevolge van een schriftelijke ingebrekestelling, ofwel ten gevolge van een specifiek contract, mits de ingebrekestelling of dit contract betrekking heeft op interest die ten minste voor een geheel jaar verschuldigd is.

Afdeling 3. Toerekening van betalingen

Art. 5.208. Toerekening beslist door de schuldenaar

De schuldenaar van verscheidene schulden heeft het recht om, wanneer hij betaalt, te verklaren welke schuld hij wil voldoen, tenzij die toerekening in strijd is met de wet of met het contract.

Art. 5.209. Subsidiare toerekeningsregels

Bij gebrek aan toerekening door de partijen, gebeurt zij als volgt:

- 1° in de eerste plaats op de vervallen schulden;
- 2° onder deze schulden, op de schulden die de schuldenaar het meeste belang had te voldoen;
- 3° bij gelijk belang, op de oudste schuld;
- 4° alles gelijkstaande, naar evenredigheid.

Art. 5.210. Toerekening op de interest

De schuldenaar van een schuld die remuneratoire of moratoire interest oplevert of rentetermijnen opbrengt, kan, buiten de toestemming van de schuldeiser, de betaling die hij doet niet toerekenen op het kapitaal eerder dan op de rentetermijnen of de interest; de betaling die op het kapitaal en de interest gedaan wordt, maar waarmee de gehele schuld niet is gekweten, wordt in de eerste plaats op de interest toegerekend.

Afdeling 4. Schuldeisersverzuim

Art. 5.211. Beginsel

Wanneer de schuldeiser, op de vervaldag en zonder wettige reden, zich ervan onthoudt de hem verschuldigde prestatie te ontvangen of dat verhindert door zijn daad, kan de schuldenaar hem in gebreke stellen voor het aanvaarden ervan of voor het mogelijk maken van de uitvoering ervan.

Art. 5.212. Verbintenis tot betaling van een geldsom

Indien aan de belemmering geen einde is gekomen binnen een redelijke termijn te rekenen van de ingebrekestelling, kan de schuldenaar van een verbintenis tot de betaling van een geldsom het bedrag ervan consigneren bij de Deposito- en Consignatiekas.

De consignatie bevrijdt de schuldenaar vanaf de kennisgeving ervan aan de schuldeiser.

Art. 5.213. Verbintenis om een voorwerp te overhandigen

Indien aan de belemmering geen einde gekomen is binnen een redelijke termijn te rekenen van de ingebrekestelling, kan de schuldenaar, wanneer de verbintenis betrekking heeft op de overhandiging van een voorwerp, het in bewaring geven bij een professionele sekwester.

Indien de inbewaringgeving onmogelijk of te duur is, kan de rechter de openbare of onderhandse verkoop van het voorwerp toelaten. Na aftrek van de kosten van de verkoop, wordt de prijs ervan geconsigneerd bij de Deposito- en Consignatiekas.

De inbewaringgeving en de consignatie bevrijden de schuldenaar vanaf de kennisgeving ervan aan de schuldeiser.

Art. 5.214. Verbintenis tot een andere prestatie

De schuldenaar van een andere prestatie dan de prestatie tot het betalen van een geldsom of het overhandigen van een voorwerp kan via het gerecht de veroordeling van de schuldeiser eisen om de prestatie te ontvangen.

Art. 5.215. Andere gevolgen van het verzuim

Het verzuim van de schuldeiser verhindert het lopen van de interest die de schuldenaar verschuldigd is.

Het bevrijdt de schuldenaar van het herstel van de schade die voortvloeit uit de latere vertraging bij de nakoming van de verbintenis.

Het legt de risico's bij de schuldeiser, zo hij ze niet reeds draagt.

Het houdt evenwel geen onderbreking of schorsing van de verjaring in.

Art. 5.216. Kosten

De redelijke kosten van de ingebrekestelling alsook die van de consignatie of inbewaringgeving zijn ten laste van de schuldeiser.

Hoofdstuk 3. Betaling met subrogatie

Art. 5.217. Bronnen van subrogatie

Subrogatie in de rechten van de schuldeiser ten voordele van een derde die hem betaalt, geschiedt bij contract of krachtens de wet.

Art. 5.218. Conventionele subrogatie door de schuldeiser

Conventionele subrogatie door de schuldeiser vindt plaats wanneer de schuldeiser, die betaling ontvangt van een derde, hem doet treden in zijn rechten tegen de schuldenaar.

Deze subrogatie moet uitdrukkelijk en gelijktijdig met de betaling geschieden.

Art. 5.219. Conventionele subrogatie door de schuldenaar

Conventionele subrogatie door de schuldenaar vindt plaats wanneer de schuldenaar geld leent teneinde zijn schuld te betalen en de uitlener in de rechten van zijn schuldeiser te doen treden.

Opdat deze subrogatie geldig zal zijn, moeten de akte van lening en de kwijting voor de notaris verleden worden, moet in de akte van lening verklaard worden dat het geld geleend is om daarmee de betaling te doen, en moet in de kwijting verklaard worden dat de betaling gedaan is met geld dat daartoe is verschaft door de nieuwe schuldeiser.

Deze subrogatie komt tot stand buiten de medewerking van de schuldeiser om.

Art. 5.220. Wettelijke subrogatie

De subrogatie geschiedt van rechtswege:

1° ten voordele van hem die een schuld voldoet, indien hij, door zijn betaling, ten aanzien van hun gezamenlijke schuldeiser diegene bevrijdt op wie de definitieve last moet wegen van de hele schuld of een deel ervan;

2° ten voordele van hem die, zelf schuldeiser zijnde, een andere schuldeiser betaalt, die voorrang boven hem heeft uit hoofde van zijn voorrechten of hypotheken;

3° ten voordele van de verkrijger van een onroerend goed, die de prijs van het verkregen goed besteedt tot betaling van de schuldeisers ten behoeve van wie dat goed met hypotheek was bezwaard;

4° ten voordele van de erfgenaam onder voorrecht van boedelbeschrijving, die met zijn eigen geld de schulden van de nalatenschap betaald heeft;

≤5≥° in alle andere gevallen waarin de wet voorziet.

Art. 5.221. Tegenwerpelijkheid aan derden van de subrogatoire betaling

De subrogatoire betaling kan worden tegengeworpen aan andere derden dan de schuldenaar, louter door het bestaan ervan.

Behoudens andersluidende wettelijke bepalingen, kan de subrogatoire betaling pas worden tegengeworpen aan de schuldenaar vanaf het ogenblik dat zij aan hem ter kennis werd gebracht of door hem werd erkend.

De artikelen 3.28, § 2, en 5.179, derde lid, zijn van toepassing.

Art. 5.222. Overdragende werking van de betaling met subrogatie

De subrogatoire betaling draagt aan de begunstigde van de subrogatie, binnen de grenzen van hetgeen hij heeft betaald, de schuldvordering en haar nevenrechten over.

De schuldenaar kan hem alle excepties tegenwerpen waarover hij beschikte ten aanzien van de subrogerende schuldeiser en die ontstaan zijn vóór de kennisgeving of erkenning van de subrogatoire betaling.

Artikel 5.181, tweede en derde lid, is van toepassing.

Art. 5.223. Gedeeltelijke betaling

De subrogatie mag de subrogerende schuldeiser niet benadelen, wanneer deze slechts gedeeltelijk betaald is; in dit geval kan hij zijn rechten, voor wat hem nog verschuldigd blijft, uitoefenen bij voorkeur boven degene van wie hij slechts een gedeeltelijke betaling verkregen heeft.

Ondertitel 6. Niet-nakoming van de verbintenis

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Art. 5.224. Opsomming van de sancties

Onverminderd bijzondere regels voor de niet-nakoming van een contractuele verbintenis, beschikt de schuldeiser in geval van toerekenbare niet-nakoming door de schuldenaar over de volgende sancties:

1° het recht op uitvoering in natura van de verbintenis;

2° het recht op herstel van de schade veroorzaakt door de niet-nakoming;

3° het recht om de uitvoering van zijn eigen verbintenis op te schorten.

De sancties die onverenigbaar zijn, kunnen niet worden gecumuleerd.

De sancties bedoeld in het eerste lid, 1° en 2°, dienen te worden voorafgegaan door een ingebrekestelling, overeenkomstig de artikelen 5.231 tot 5.233.

Hoofdstuk 2. Toerekenbaarheid van de niet-nakoming

Art. 5.225. Definitie van toerekenbaarheid

De niet-nakoming is aan de schuldenaar slechts toerekenbaar, indien hem een fout kan worden verweten of indien hij hiervoor krachtens de wet of een rechtshandeling moet instaan.

Onverminderd artikel 5.72 en de regels eigen aan de buitencontractuele aansprakelijkheid, wordt de fout beoordeeld volgens het criterium van een voorzichtig en redelijk persoon in dezelfde omstandigheden geplaatst.

Art. 5.226. Overmacht

§ 1. Er is sprake van overmacht in geval van ontoerekenbare onmogelijkheid voor de schuldenaar om zijn verbintenis na te komen. Hierbij wordt rekening gehouden met het onvoorzienbaar en het onvermijdbaar karakter van het beletsel tot nakoming.

De schuldenaar is bevrijd indien de nakoming van de verbintenis blijvend onmogelijk is geworden door de overmacht.

De nakoming van de verbintenis is opgeschort voor de duur van de tijdelijke onmogelijkheid.

§ 2. Zodra de schuldenaar kennis heeft of behoort te hebben van een oorzaak van onmogelijkheid tot nakoming, dient hij de schuldeiser hiervan binnen een redelijke termijn op de hoogte te brengen. Komt de schuldenaar aan deze verplichting te kort, is hij gehouden tot het herstel van de schade die hiervan het gevolg is.

Art. 5.227. Verzuim

Wanneer de niet-nakoming van de verbintenis hem toerekenbaar is en hij in gebreke werd gesteld volgens de eisen van de artikelen 5.231 tot 5.233, is de schuldenaar in verzuim. Vanaf dat ogenblik

komen de gevolgen van overmacht voor zijn rekening, behoudens anders is overeengekomen en behoudens het geval van artikel 5.267.

Art. 5.228. Zuivering van het verzuim

Eenmaal in verzuim, behoudt de schuldenaar het recht om de uitvoering van de verschuldigde prestatie aan te bieden voor zover deze nog nut vertoont voor de schuldeiser. Desgevallend is de schuldenaar gehouden tot herstel van de schade.

Art. 5.229. Toerekenbaarheid van de fout van hulppersonen

Indien de schuldenaar een beroep doet op andere personen voor de nakoming van de verbintenis, is de fout die deze hulppersonen hebben begaan aan hem toerekenbaar.

Art. 5.230. Toerekenbaarheid van het gebruik van gebrekkige hulpgoederen in de uitvoering

Indien de niet-nakoming van een verbintenis te wijten is aan het gebruik van een gebrekkig voorwerp, is deze niet-nakoming de schuldenaar toerekenbaar, behoudens overmacht.

Hoofdstuk 3. Ingebrekestelling

Art. 5.231. Beginsel

De ingebrekestelling is de eenzijdige rechtshandeling waarbij de schuldeiser duidelijk en ondubbelzinnig kennis geeft aan de schuldenaar van zijn wil om de nakoming van diens verbintenis te eisen.

Aan iedere sanctie wegens niet-nakoming moet een ingebrekestelling voorafgaan in de gevallen voorzien in de artikelen 5.83 en 5.224.

De wet, het contract of de goede trouw kunnen vereisen dat de schuldeiser de schuldenaar een termijn toekent opdat hij de uitstaande verbintenis uitvoert.

Art. 5.232. Vervroegde ingebrekestelling

De schuldeiser kan de schuldenaar in gebreke stellen vóór het verstrijken van de tijdsbepaling, voor zover deze ingebrekestelling zich voldoende nabij het verstrijken ervan situeert. Zij heeft evenwel pas uitwerking zodra de tijdsbepaling is verstreken.

Art. 5.233. Uitzonderingen op de vereiste van ingebrekestelling

De ingebrekestelling is niet vereist wanneer zij geen nut meer heeft. Dat is met name het geval:

- 1° wanneer de verbintenis om iets niet te doen werd geschonden;
- 2° wanneer de uitvoering van de verbintenis onmogelijk is geworden;
- 3° wanneer de uitvoering van de verbintenis geen belang meer heeft voor de schuldeiser;
- 4° wanneer de schuldenaar laat weten dat hij zijn verbintenis niet zal uitvoeren;
- ≤5° wanneer de wet of het contract vermeldt dat de schuldenaar in gebreke zal zijn louter door het verstrijken van de tijdsbepaling; of
- 6° inzake buitencontractuele aansprakelijkheid.

Hoofdstuk 4. Uitvoering in natura

Art. 5.234. Beginsel

De schuldeiser heeft het recht om de uitvoering van de verschuldigde prestatie in rechte te vorderen, tenzij dit onmogelijk of abusief zou zijn.

Behoudens de gevallen die de wet bepaalt, kan een veroordeling die niet strekt tot betaling van een geldsom niet worden ten uitvoer gelegd indien zij noodzakelijk gepaard gaat met de uitoefening van dwang op de persoon van de schuldenaar of indien zij in strijd is met de menselijke waardigheid.

Art. 5.235. Vervanging van de schuldenaar

Indien de prestatie zich hiertoe leent, heeft de schuldeiser het recht zich door de rechter te laten machtigen om de verbintenis zelf uit te voeren of te laten uitvoeren door een derde op kosten van de schuldenaar.

De schuldeiser heeft het recht om de ongedaanmaking te vorderen van al hetgeen in strijd met de verbintenis is verricht en zich te laten machtigen om daartoe over te gaan op kosten van de schuldenaar.

De rechter kan de schuldenaar veroordelen tot betaling van een provisioneel bedrag ter vergoeding van de kosten van de vervanging.

Art. 5.236. Rechterlijke beslissing die geldt als akte

Indien de prestatie zich daartoe leent, kan de rechter:

1° indien de schuldenaar in gebreke blijft een beslissing te nemen waartoe hij is gehouden en waarvan de inhoud objectief bepaalbaar is, zich in diens plaats stellen bij die beslissing;

2° indien de schuldenaar in gebreke blijft mee te werken aan het opmaken van een akte die strekt tot bewijs en die hij moet laten opmaken, bevelen dat zijn beslissing zal gelden als die akte.

Hoofdstuk 5. Herstel van de schade

Art. 5.237. Integrale vergoeding

Bij toerekenbare niet-nakoming is de schuldenaar gehouden tot het integraal herstel van de door de schuldeiser geleden schade, hetzij in natura, hetzij in geld.

De artikelen 1382 tot 1386bis van het oud Burgerlijk Wetboek zijn van overeenkomstige toepassing, tenzij hun aard en strekking hiermee onverenigbaar is.

Art. 5.238. Schadebeperkingsplicht

De schuldeiser dient redelijke maatregelen te treffen om de schadelijke gevolgen van de niet-nakoming te voorkomen en te beperken.

De redelijke kosten die hieraan werden besteed, kunnen worden verhaald op de schuldenaar.

Laat de schuldeiser na deze maatregelen te nemen, dan komt de schade die hieruit voortvloeit voor zijn rekening.

Hoofdstuk 6. Opschortingsrecht

Art. 5.239. Exceptie van niet-uitvoering

§ 1. In een wederkerige rechtsverhouding kan de schuldeiser van een opeisbare verbintenis de nakoming van zijn eigen verbintenis opschorten totdat de schuldenaar de zijne uitvoert of aanbiedt ze uit te voeren. De opschorting moet te goeder trouw worden toegepast.

De bewijslast dat de schuldenaar zijn verbintenis is nagekomen of heeft aangeboden na te komen, rust op de schuldenaar. Indien de schuldeiser meent dat die nakoming of dat aanbod tot nakoming niet overeenstemt met hetgeen verschuldigd was, draagt hij de bewijslast.

§ 2. De schuldeiser kan de nakoming van zijn verbintenis tevens opschorten wanneer het duidelijk is dat zijn schuldenaar zijn verbintenis niet zal hebben uitgevoerd op het einde van de uitvoeringstermijn en dat de gevolgen van die niet-nakoming voldoende ernstig zijn voor hem. De schuldeiser kan de nakoming van zijn verbintenis niet meer opschorten indien de schuldenaar voldoende waarborgen biedt voor de goede uitvoering van de zijne.

§ 3. Wanneer de verbintenis van de schuldenaar nog niet opeisbaar is of wanneer de goede trouw dat vereist, moet de opschorting zonder onnodige vertraging schriftelijk ter kennis worden gebracht. De kennisgeving vermeldt de reden van de opschorting en de omstandigheden die de opschorting rechtvaardigen.

Hoofdstuk 7. Nalatigheidsinterest

Art. 5.240. Moratoire interest

Onverminderd het recht op buitengerechtelijke invorderingskosten, bestaat het herstel verschuldigd wegens vertraging in de nakoming van een geldschuld uitsluitend in de interest aan de wettelijke interestvoet, behoudens de uitzonderingen waarin de wet of het contract voorzien.

Deze moratoire interest is verschuldigd zonder dat de schuldeiser het bestaan en de omvang van de schade hoeft te bewijzen.

Zij is verschuldigd vanaf de dag van de ingebrekestelling, tenzij de wet of het contract ze van rechtswege doet lopen.

Bij een opzettelijke fout van de schuldenaar kan het herstel de interest aan de wettelijke interestvoet te boven gaan.

Art. 5.241. Compensatoire interest

Bij vertraging in de betaling van een waardeschuld heeft de schuldeiser recht op integraal herstel, tenzij in de gevallen bepaald bij wet of contract.

De compensatoire interest is verschuldigd vanaf het ontstaan van de schade.

Ondertitel 7. Maatregelen ter bescherming van de rechten van de schuldeiser

Art. 5.242. Zijdelingse vordering

Bij stilzitten van de schuldenaar kan de schuldeiser die over een zekere en opeisbare schuldvordering beschikt alle rechten en vorderingen van de schuldenaar, in diens naam en voor diens rekening, uitoefenen, met uitzondering van die welke uitsluitend aan de persoon verbonden zijn.

Art. 5.243. Pauliaanse vordering

De schuldeiser kan in eigen naam opkomen tegen de rechtshandelingen van de schuldenaar gesteld met bedrieglijke miskenning van zijn verhaalsrechten op voorwaarde dat de schuldvordering vóór de aangevochten rechtshandeling is ontstaan.

Werd de rechtshandeling gesteld onder bezwarende titel dan dient de schuldeiser het bewijs te leveren dat de derde wist of behoorde te weten dat deze handeling de schuldeisers van deze schuldenaar zou benadelen.

Deze vordering leidt tot de niet-tegenwerpelijheid van de rechtshandeling aan de schuldeiser, onverminderd herstel van de schade indien daartoe grond bestaat.

Deze vordering kan geen afbreuk doen aan de bescherming van de derde-verkrijger overeenkomstig boek 3.

Ondertitel 8. Gronden van tenietgaan van de verbintenissen

Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

Art. 5.244. Opsomming van de gronden van tenietgaan

De verbintenis gaat teniet:

1° door betaling;

2° door de uitwerking van de ontbindende voorwaarde of van de uitdovende tijdsbepaling;

3° door schuldvernieuwing;

4° door kwijtschelding van schuld of doordat de schuldeiser eenzijdig afstand doet van zijn recht;

5° door schuldvergelijking;

6° door verval als gevolg van de verdwijning van het voorwerp ervan;

7° in voorkomend geval, door schuldvermenging; en

8° in de overige gevallen waarin de wet of het contract voorziet.

De bevrijdende verjaring zet de verbintenis om in een natuurlijke verbintenis.

Hoofdstuk 2. Schuldvernieuwing

Art. 5.245. Definitie

Schuldvernieuwing is een contract waarbij een verbintenis wordt tenietgedaan en vervangen door een nieuwe verbintenis.

Ze kan plaatsvinden door vervanging van een verbintenis tussen dezelfde partijen, door verandering van schuldenaar of door verandering van schuldeiser.

De bedoeling om de verbintenis te vernieuwen wordt niet vermoed.

Art. 5.246. Schuldvernieuwing door verandering van schuldenaar

Schuldvernieuwing door het in de plaats stellen van een nieuwe schuldenaar kan tot stand komen zonder medewerking van de eerste schuldenaar.

Art. 5.247. Nevenrechten en zekerheden van de verbintenis

Het tenietgaan van de oude verbintenis strekt zich uit tot alle nevenrechten ervan.

Uitzonderlijk kunnen oorspronkelijke zekerheden, zoals hypotheeken of voorrechten, behouden worden tot zekerheid van de nieuwe verbintenis. Een uitdrukkelijk akkoord vanwege de partijen bij de schuldvernieuwing is vereist.

Wanneer de oorspronkelijke zekerheden verleend waren door een derde, kunnen zij enkel worden behouden met diens instemming.

Art. 5.248. Aanwijzing tot betaling of tot ontvangst van betaling

De loutere aanwijzing, door de schuldenaar, van een persoon die in zijn plaats moet betalen, brengt geen schuldvernieuwing teweeg.

Hetzelfde geldt voor de loutere aanwijzing, door de schuldeiser, van een persoon die voor hem betaling moet ontvangen.

Art. 5.249. Delegatie

§ 1. De delegatie is het contract waarbij de delegant vanwege de gedelegeerde verkrijgt dat hij zich ten aanzien van de delegataris verbindt tot uitvoering van een verbintenis waartoe de delegant gehouden is jegens de delegataris.

§ 2. De gedelegeerde kan, behoudens andersluidende bepaling, geen enkele exceptie uit zijn verhouding met de delegant of uit de verhouding van laatstgenoemde met de delegataris inroepen tegen de delegataris.

De gedelegeerde kan evenwel de nietigheid van zijn verbintenis inroepen indien de schuldvordering van de delegataris jegens de delegant niet bestaat of nietig is wegens schending van de openbare orde.

§ 3. Wanneer de delegataris de bedoeling heeft de delegant te bevrijden van zijn schuld, brengt de delegatie schuldvernieuwing teweeg. Deze bedoeling wordt niet vermoed.

Indien deze bedoeling ontbreekt, verschaft de delegatie aan de delegataris een tweede schuldenaar. De schuldeiser die met deze bevrijding heeft ingestemd, heeft geen verhaal tegen de delegant, indien de gedelegeerde insolvabel wordt na de delegatie, tenzij het contract daarin uitdrukkelijk voorziet.

Hoofdstuk 3. Kwijtschelding van schuld en de eenzijdige afstand

Art. 5.250. Definitie

Kwijtschelding van schuld is het contract waarbij de schuldeiser de schuldenaar bevrijdt van zijn verbintenis.

De bevrijding van de zekerheden volstaat niet om kwijtschelding van schuld te doen vermoeden.

Art. 5.251. Kwijtschelding en borgen

De kwijtschelding die aan de hoofdschuldenaar wordt verleend, bevrijdt de borgen.

De kwijtschelding die aan de borg wordt verleend, bevrijdt de hoofdschuldenaar niet.

De kwijtschelding die aan een van de borgen wordt verleend, bevrijdt de andere niet.

Art. 5.252. Afkoop van borg

Wat de schuldeiser van een borg heeft ontvangen als tegenprestatie voor zijn ontslag uit zijn borgstelling, moet worden toegerekend op de schuld en moet in mindering worden gebracht van de hoofdschuldenaar en de andere borgen.

Art. 5.253. Eenzijdige afstand

De schuldeiser kan, door zijn enkele wil, afstand doen van zijn vorderingsrecht.

Afstand wordt niet vermoed.

Hoofdstuk 4. Schuldvergelijking

Art. 5.254. Definitie

Er is sprake van schuldvergelijking wanneer wederzijdse verbintenissen uitdoven ten belope van het laagste bedrag of hoeveelheid.

Schuldvergelijking vindt niet plaats ten aanzien van een schuldvordering en een schuld die in van elkaar gescheiden vermogens van eenzelfde persoon vallen.

De schuldvergelijking kan wettelijk, conventioneel of gerechtelijk zijn.

Art. 5.255. Wettelijke schuldvergelijking

Wettelijke schuldvergelijking heeft plaats van rechtswege, zelfs buiten het medeweten van de

schuldenaars.

Deze schuldvergelijking heeft alleen plaats tussen twee verbintenissen die beide de betaling van een geldsom of de levering van een zekere hoeveelheid vervangbare voorwerpen van dezelfde soort betreffen en die beide zeker, effen en opeisbaar zijn.

Niet betwiste verbintenissen tot levering van granen of waren, waarvan de prijs door de officiële marktberichten wordt bepaald, kunnen in vergelijking worden gebracht met geldschulden die vaststaand en opeisbaar zijn.

Art. 5.256. Uitzonderingen

Schuldvergelijking heeft plaats, uit welke bron de wederzijdse verbintenissen ook ontstaan, uitgezonderd in geval van:

1° een eis tot teruggave van een voorwerp dat de eigenaar wederrechtelijk is ontnomen;

2° een eis tot teruggave van iets dat in bewaring of in bruikleen is gegeven; of

3° een verbintenis in de mate zij niet vatbaar is voor beslag.

Art. 5.257. Respijttermijn

Een respijttermijn verhindert de schuldvergelijking niet.

Art. 5.258. Borgtocht

De borg kan in vergelijking brengen hetgeen de schuldeiser aan de hoofdschuldenaar verschuldigd is. De hoofdschuldenaar kan echter niet in vergelijking brengen hetgeen de schuldeiser aan de borg verschuldigd is.

Art. 5.259. Kosten

Wanneer beide verbintenissen niet op dezelfde plaats betaalbaar zijn, kunnen zij enkel in vergelijking worden gebracht met vergoeding van de kosten van de betaling.

Art. 5.260. Toerekening

Indien meerdere verbintenissen vatbaar zijn voor schuldvergelijking, is artikel 5.209 van overeenkomstige toepassing.

Art. 5.261. Rechten van derden

Schuldvergelijking heeft niet plaats ten nadele van de verkregen rechten van een derde. Aldus kan de schuldenaar die schuldeiser is geworden nadat in zijn handen door iemand beslag onder derden is gelegd, zich niet op de schuldvergelijking beroepen ten nadele van de beslaglegger. Evenmin kan schuldvergelijking plaatsvinden nadat er op het vermogen van een van de partijen samenloop is ontstaan.

Deze regel uit het eerste lid lijdt uitzondering wanneer het samenhangende verbintenissen betreft.

Art. 5.262. Betaling in onwetendheid van schuldvergelijking

Diegene die een verbintenis heeft betaald die van rechtswege door schuldvergelijking was teniet gegaan, kan, bij het verhalen van de schuldvordering die hij niet in vergelijking gebracht heeft, zich ten nadele van derden niet meer beroepen op de zekerheidsrechten die aan deze schuldvordering verbonden waren, tenzij hij een gegronde reden heeft gehad om onwetend te zijn van de schuldvordering waarmee zijn schuld moest worden in vergelijking gebracht.

Art. 5.263. Conventionele schuldvergelijking

Indien de vereisten voor wettelijke schuldvergelijking niet vervuld zijn, kunnen de partijen overeenkomen dat de schuldvergelijking plaatsheeft. De conventionele schuldvergelijking heeft uitwerking vanaf de wilsovereenstemming of, indien het toekomstige verbintenissen betreft, vanaf hun ontstaan.

Deze schuldvergelijking is tegenwerpelijk aan derden overeenkomstig artikel 5.261 of, in voorkomend geval, overeenkomstig de artikelen 14 en 15 van de wet van 15 december 2004 betreffende de financiële zekerheden.

Art. 5.264. Gerechtelijke schuldvergelijking

Zelfs indien de verbintenissen nog niet zeker of effen zijn, kan de schuldvergelijking worden

uitgesproken door de rechter.

De gerechtelijke schuldvergelijking heeft uitwerking vanaf de uitspraak.

Gerechtelijke schuldvergelijking is tegenwerpelijk aan derden overeenkomstig artikel 5.261.

Hoofdstuk 5. Verval van de verbintenis door verdwijning van het voorwerp

Art. 5.265. Verdwijning van het voorwerp

De verbintenis die onmogelijk nog kan worden nagekomen in natura om welke reden ook, zelfs al is de niet-nakoming toerekenbaar aan de schuldenaar, is van rechtswege vervallen, onverminderd de sancties die openstaan voor de schuldeiser.

Art. 5.266. Verlies van een bepaald voorwerp door overmacht

Wanneer het bepaald voorwerp waarop de prestatie betrekking heeft, tenietgaat, buiten de handel gesteld wordt, of verloren gaat zodanig dat men van zijn bestaan geheel onwetend is, vervalt de verbintenis.

De schuldenaar is geenszins verplicht tot herstel indien de teruggave van het bepaald voorwerp onmogelijk is geworden door een geval van overmacht en vooraleer de schuldenaar in gebreke was. De schuldeiser geniet van de rechten of vorderingen tot herstel met betrekking tot dat bepaald voorwerp die de schuldenaar toekomen.

Art. 5.267. Ingebrekestelling en afwezigheid van oorzakelijk verband

Zelfs wanneer de schuldenaar in gebreke is, en indien hij de gevallen van overmacht niet op zich heeft genomen, vervalt de verbintenis, en is de schuldenaar van elke verbintenis bevrijd, als het voorwerp eveneens bij de schuldeiser was tenietgegaan, ware het hem geleverd.

Het eerste lid is ook van overeenkomstige toepassing op de verbintenissen die betrekking hebben op een prestatie om iets te doen of niet te doen.

Indien echter de eigenaar van een voorwerp daarvan is beroofd door een opzettelijke fout, stelt zijn verlies de ontvreemder niet vrij van de verplichting de schade te herstellen.

Hoofdstuk 6. Schuldvermenging

Art. 5.268. Definitie

Er is sprake van schuldvermenging wanneer de hoedanigheden van schuldeiser en schuldenaar van een verbintenis in dezelfde persoon verenigd worden.

Dat is niet het geval wanneer de verbintenis twee onderscheiden vermogens van eenzelfde persoon betreft.

Art. 5.269. Gevolgen van schuldvermenging

De schuldvermenging schorst van rechtswege de opeisbaarheid van de verbintenis.

Indien die opeisbaarheid definitief wordt verhinderd, doet de schuldvermenging de verbintenis van rechtswege teniet.

Art. 5.270. Schuldvermenging en borgen

Schuldvermenging die in de persoon van de hoofdschuldenaar plaatsheeft, strekt tot voordeel van zijn borgen.

Schuldvermenging die in de persoon van de borg plaatsheeft, heeft geen invloed op de hoofdverbintenis.

HOOFDSTUK 3. - Wijzigingsbepalingen

Afdeling I. - Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 3. In artikel 1334 van het Gerechtelijk Wetboek wordt het cijfer "1244" vervangen door het cijfer "5.201".

Art. 4. In artikel 1390ter, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 14 januari 1993 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 30 december 2009, wordt het cijfer "1690" vervangen door het cijfer "5.183".

Art. 5. In artikel 1394/20 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 oktober 2015, wordt het woord "strafbedingen" vervangen door het woord "schadebedingen".

Art. 6. In artikel 1394/21, tweede lid, 2°, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 oktober 2015, wordt het woord "strafbedingen" vervangen door het woord "schadebedingen".

Art. 7. In artikel 1394/24 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 oktober 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, tweede lid, wordt het woord "strafbeding" vervangen door het woord "schadebeding";

2° in paragraaf 4 wordt het woord "strafbedingen" vervangen door het woord "schadebedingen".

Art. 8. In artikel 1445, tweede lid, van hetzelfde Wetboek wordt het cijfer "1166" vervangen door het cijfer "5.242".

Art. 9. In artikel 1539, derde lid, van hetzelfde Wetboek wordt het cijfer "1166" vervangen door het cijfer "5.242".

Art. 10. In artikel 1675/16bis, § 1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 13 december 2005, wordt het cijfer "1287" vervangen door het cijfer "5.251".

Art. 11. In artikel 1730, § 2, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 21 februari 2005, wordt het cijfer "1153" vervangen door het cijfer "5.240".

Afdeling II. - Wijzigingen van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen

Art. 12. In artikel 1:10, § 1, eerste lid, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen wordt het cijfer "1138" vervangen door het cijfer "5.80".

Art. 13. In artikel 2:144, derde lid, van hetzelfde Wetboek wordt het cijfer "1166" vervangen door het cijfer "5.242".

Art. 14. In artikel 4:15, eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt het cijfer "1166" vervangen door het cijfer "5.242".

Afdeling III. - Wijzigingen van het Wetboek van economisch recht

Art. 15. In artikel VI.7/3, tweede lid, van het Wetboek van economisch recht, ingevoegd bij de wet van 15 mei 2014, wordt het cijfer "1235" vervangen door het cijfer "5.195".

Art. 16. In artikel VI.83, 10° en 11°, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 21 december 2013, worden de woorden "artikel 1184" vervangen door de woorden "de artikelen 5.90 tot 5.96".

Art. 17. In artikel VI.91/5, 5°, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 4 april 2019, worden de woorden "artikel 1184" vervangen door de woorden "artikelen 5.90 tot 5.96".

Art. 18. In artikel VII.106, § 5, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 april 2014, wordt het cijfer "1254" vervangen door het cijfer "5.210".

Art. 19. In artikel VII.147/17 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 april 2016, worden de woorden "de artikelen 1250 en 1251" vervangen door de woorden "de artikelen 5.218 tot 5.220".

Art. 20. In artikel VII.147/22, § 5, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 april 2016, wordt het cijfer "1254" vervangen door het cijfer "5.210".

Art. 21. In artikel VII.199, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 april 2014, wordt het woord "strafbedingen" vervangen door het woord "schadebedingen".

Art. 22. In artikel VII.213, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 april 2016, wordt het woord "strafbedingen" vervangen door het woord "schadebedingen".

Art. 23. In artikel XX.56, § 3, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 11 augustus 2017, wordt het woord "strafbedingen" vervangen door het woord "schadebedingen".

Art. 24. In artikel XX.65, § 3, tweede lid van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 11 augustus 2017, wordt het cijfer "1244" vervangen door het cijfer "5.201".

Art. 25. In artikel XX.201, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 11 augustus 2017, wordt het woord "strafbedingen" vervangen door het woord "schadebedingen".

Afdeling IV. - Wijzigingen van het oud Burgerlijk Wetboek

Art. 26. In artikel 1475, § 2, eerste lid, 2°, van het oud Burgerlijk Wetboek, ingevoegd bij de wet

van 23 november 1998 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 21 december 2018, worden de woorden "de artikelen 1123 en 1124" vervangen door de woorden "de artikelen 5.40 tot 5.41".

Art. 27. In artikel 60, derde lid, van boek III, titel XVII, van het oud Burgerlijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 11 juli 2013 en gewijzigd bij de wet van 25 december 2016, worden de woorden "De artikelen 1690, § 1, derde en vierde lid, en 1691" vervangen door de woorden "De artikelen 3.28, § 2, 5.179, derde lid en 5 181, tweede en derde lid".

Art. 28. In artikel 2244, § 2, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 23 mei 2013, worden de woorden "artikel 1146" vervangen door de woorden "de artikelen 5.231 en 5.233".

Afdeling V. - Wijziging van het Burgerlijk Wetboek

Art. 29. Artikel 4.126 van het Burgerlijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 januari 2022, wordt aangevuld met een paragraaf 3, luidende:

" § 3. De griffier van het rechtscollege dat ze heeft uitgesproken, stelt het centraal erfrechtregister in kennis van de in paragraaf 1, 6°, bedoelde vonnissen of arresten.

De griffier van het rechtscollege dat het in het eerste lid bedoelde vonnis of arrest heeft uitgesproken, stelt het centraal erfrechtregister in kennis van elk verzet, elk hoger beroep of elke voorziening tegen dit vonnis of arrest.

De griffier van het rechtscollege dat ze heeft uitgesproken stelt het centraal erfrechtregister in kennis van de rechterlijke beslissingen waarbij een in het eerste lid bedoeld vonnis of arrest wordt vernietigd of hervormd."

Afdeling VI. - Wijziging van de wet van 2 april 1962 betreffende de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij en de gewestelijke investeringsmaatschappijen

Art. 30. In artikel 2sexies, § 2, tweede lid, van de wet van 2 april 1962 betreffende de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij en de gewestelijke investeringsmaatschappijen, ingevoegd bij de wet van 5 december 2017, worden de woorden "Artikel 1184 van het Burgerlijk Wetboek is" vervangen door de woorden "De artikelen 5.90 tot 5.96 van het Burgerlijk Wetboek zijn".

Afdeling VII. - Wijziging van de wet van 10 juni 1964 op het openbaar aantrekken van spaargelden

Art. 31. In artikel 21, § 4, van de wet van 10 juni 1964 op het openbaar aantrekken van spaargelden wordt het woord "strafbedingen" vervangen door het woord "schadebedingen".

Afdeling VIII. - Wijziging van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen

Art. 32. In artikel 16, eerste lid, 7°, van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen, wordt het woord "strafbedingen" vervangen door het woord "schadebedingen".

Afdeling IX. - Wijziging van de wet van 1 april 1976 betreffende de verticale integratie in de sector van de dierlijke productie

Art. 33. In artikel 13, eerste lid, van de wet van 1 april 1976 betreffende de verticale integratie in de sector van de dierlijke productie wordt het woord "strafbeding" vervangen door het woord "schadebeding".

Afdeling X. - Wijziging van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen

Art. 34. In artikel 72, derde lid, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994, betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen gecoördineerd op 14 juli 1994, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 17 februari 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:
1° de woorden "de artikelen 1226 tot en met 1233" worden vervangen door de woorden "artikel 5.88";

2° het woord "strafbedingen" wordt vervangen door het woord "schadebedingen".

Afdeling XI. - Wijziging van de wet van 17 juli 1997 betreffende het gerechtelijk akkoord

Art. 35. In artikel 28, tweede lid, van de wet van 17 juli 1997 betreffende het gerechtelijk akkoord, opgeheven bij de wet van 31 januari 2009 uitgezonderd voor de gevallen bedoeld in artikel 85 van die wet, wordt het woord "strafbedingen" vervangen door het woord "schadebedingen".

Afdeling XII. - Wijziging van de wet van 3 november 2001 tot oprichting van de Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden

Art. 36. In artikel 4bis, § 3, tweede lid, van de wet van 3 november 2001 tot oprichting van de Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden, ingevoegd bij de wet van 20 januari 2014, worden de woorden "Artikel 1184 van het Burgerlijk Wetboek is" vervangen door de woorden "De artikelen 5.90 tot 5.96 van het Burgerlijk Wetboek zijn".

Afdeling XIII. - Wijziging van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten

Art. 37. In artikel 31, § 4, derde lid, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, gewijzigd bij de wet van 30 juli 2018, wordt het cijfer "1254" vervangen door het woord "5.210".

Afdeling XIV. - Wijziging van de wet van 11 juni 2004 betreffende de informatieverstrekking bij de verkoop van tweedehandsvoertuigen

Art. 38. In artikel 7 van de wet van 11 juni 2004 betreffende de informatieverstrekking bij de verkoop van tweedehandsvoertuigen, gewijzigd bij de wet van 28 november 2018, wordt het cijfer "1116" vervangen door het cijfer "5.35".

Afdeling XV. - Wijzigingen van de wet van 15 december 2004 betreffende financiële zekerheden en houdende diverse fiscale bepalingen inzake zakelijke-zekerheidsovereenkomsten en leningen met betrekking tot financiële instrumenten

Art. 39. In artikel 8, §§ 1 en 2 van de wet van 15 december 2004, betreffende financiële zekerheden en houdende diverse fiscale bepalingen inzake zakelijke-zekerheidsovereenkomsten en leningen met betrekking tot financiële instrumenten, wordt het cijfer "1254" vervangen door het cijfer "5.210".

Art. 40. In artikel 9, § 1, eerste lid, van dezelfde wet, wordt het cijfer "1254" vervangen door het cijfer "5.210".

Art. 41. In artikel 9/1, §§ 1 en 2, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 26 september 2011, wordt het cijfer "1254" telkens vervangen door het cijfer "5.210".

Art. 42. In artikel 11, § 3, van dezelfde wet, wordt het cijfer "1254" vervangen door het cijfer "5.210".

Art. 43. In artikel 12, § 3, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 26 september 2011, wordt het cijfer "1254" vervangen door het cijfer "5.210".

Art. 44. In artikel 13, § 2, tweede lid, van dezelfde wet, wordt het cijfer "1254" vervangen door het cijfer "5.210".

Afdeling XVI. - Wijzigingen van de wet van 31 januari 2009 betreffende de continuïteit van de ondernemingen

Art. 45. In artikel 35, § 3, eerste lid, van de wet van 31 januari 2009 betreffende de continuïteit van de ondernemingen, opgeheven bij de wet van 11 augustus 2017 uitgezonderd voor de gevallen bedoeld in artikel 71 van die wet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord "strafbedingen" wordt vervangen door het woord "schadebedingen";

2° het woord "strafbeding" wordt vervangen door het woord "schadebeding".

Art. 46. In artikel 43, tweede lid, van dezelfde wet, opgeheven bij de wet van 11 augustus 2017 uitgezonderd voor de gevallen bedoeld in artikel 71 van die wet, wordt het cijfer "1244" vervangen door het cijfer "5.201".

Afdeling XVII. - Wijzigingen van de wet van 3 augustus 2012 betreffende diverse maatregelen ter vergemakkelijking van de mobilisering van schuldvorderingen in de financiële sector

Art. 47. In artikel 7, § 2, van de wet van 3 augustus 2012 betreffende diverse maatregelen ter vergemakkelijking van de mobilisering van schuldvorderingen in de financiële sector, vervangen bij

de wet van 25 december 2016, worden de woorden "≤boek≥ III, titel VI, hoofdstuk VIII" vervangen door de woorden "≤boek≥ ≤5≥, titel 3, ondertitel 4, hoofdstuk 1".

Art. 48. In artikel 8, § 4, van de dezelfde wet wordt het cijfer "1167" vervangen door het cijfer "5.243".

Afdeling XVIII. - Wijziging van de wet van 30 juli 2013 betreffende de verkoop van toegangsbewijzen tot evenementen

Art. 49. In artikel 6 van de wet van 30 juli 2013 betreffende de verkoop van toegangsbewijzen tot evenementen, wordt het cijfer "1116" vervangen door het cijfer "5.35".

Afdeling XIX. - Wijziging van de wet van 21 december 2013 betreffende diverse bepalingen inzake de financiering voor kleine en middelgrote ondernemingen

Art. 50. In artikel 12, derde lid, van de wet van 21 december 2013 betreffende diverse bepalingen inzake de financiering voor kleine en middelgrote ondernemingen, wordt het woord "strafbeding" vervangen door het woord "schadebeding".

Afdeling XX. - Wijzigingen van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen

Art. 51. In artikel 139, tweede lid, van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen worden de woorden "De artikelen 1689 tot 1701 en 2075 van het ≤Burgerlijk≥ ≤Wetboek≥" vervangen door de woorden "≤Boek≥ ≤5≥, titel 3, ondertitel 4, hoofdstuk 1, van het ≤Burgerlijk≥ ≤Wetboek≥ en artikel 60, derde lid, van ≤boek≥ III, titel XVII, van het oud ≤Burgerlijk≥ ≤Wetboek≥".

Art. 52. In artikel 190, eerste lid, van dezelfde wet wordt het cijfer "1167" vervangen door het cijfer "5.243".

Art. 53. In artikel 246, derde lid, van dezelfde wet wordt het cijfer "1252" vervangen door het cijfer "5.223".

Afdeling XXI. - Wijzigingen van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen

Art. 54. In artikel 78, tweede lid, van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 2 mei 2019, wordt het cijfer "1167" vervangen door het cijfer "5.243".

Art. 55. In artikel 274 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 2 mei 2019, wordt het cijfer "1167" vervangen door het cijfer "5.243".

Art. 56. In artikel 373, § 2, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 2 mei 2019, wordt het cijfer "1167" vervangen door het cijfer "5.243".

Afdeling XXII. - Wijzigingen van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen

Art. 57. In artikel 106, derde lid, van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen, gewijzigd bij de wet van 2 mei 2019, wordt het cijfer "1167" vervangen door het cijfer "5.243".

Art. 58. In artikel 522, eerste lid, gewijzigd bij de wet van 2 mei 2019, van dezelfde wet, wordt het cijfer "1167" vervangen door het cijfer "5.243".

Art. 59. In artikel 634, tweede lid, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 2 mei 2019, wordt het cijfer "1167" vervangen door het cijfer "5.243".

Afdeling XXIII. - Wijziging van de wet van 23 november 2017 tot wijziging van de naam van de Belgische Technische Coöperatie en tot vaststelling van de opdrachten en de werking van Enabel, Belgisch Ontwikkelingsagentschap

Art. 60. In artikel 32, § 3, tweede lid, van de wet van 23 november 2017 tot wijziging van de naam van de Belgische Technische Coöperatie en tot vaststelling van de opdrachten en de werking van Enabel, Belgisch Ontwikkelingsagentschap, worden de woorden "Artikel 1184 van het ≤Burgerlijk≥ ≤Wetboek≥ is" vervangen door de woorden "De artikelen 5.90 tot 5.96 van het ≤Burgerlijk≥ ≤Wetboek≥ zijn".

Afdeling XXIV. - Wijziging van de wet van 13 april 2019 tot invoering van een ≤Burgerlijk≤ ≤Wetboek≤ en tot invoering van ≤boek≤ 8 "Bewijs" in dat ≤Wetboek≤

Art. 61. In artikel 2 van de wet van 13 april 2019 tot invoering van een ≤Burgerlijk≤ ≤Wetboek≤ en tot invoering van ≤boek≤ 8 "Bewijs" in dat ≤Wetboek≤ wordt het eerste lid vervangen als volgt:

"Er wordt een ≤Burgerlijk≤ ≤Wetboek≤ ingevoerd, bestaande uit de volgende boeken:

- 1° ≤Boek≤ 1. Algemene bepalingen;
- 2° ≤Boek≤ 2. Personen, familie en relatievermogensrecht;
- 3° ≤Boek≤ 3. Goederen;
- 4° ≤Boek≤ 4. Nalatenschappen, schenkingen en testamenten;
- ≤5>° ≤Boek≤ ≤5>≤. Verbintenissen;
- 6° ≤Boek≤ 6. Buitencontractuele aansprakelijkheid;
- 7° ≤Boek≤ 7. Bijzondere overeenkomsten;
- 8° ≤Boek≤ 8. Bewijs;
- 9° ≤Boek≤ 9. Zekerheden;
- 10° ≤Boek≤ 10. Verjaring."

HOOFDSTUK 4. - Opheffingsbepalingen

Afdeling I. - Opheffingen in het oud ≤Burgerlijk≤ ≤Wetboek≤

Art. 62. In het oud ≤Burgerlijk≤ ≤Wetboek≤ worden de volgende artikelen opgeheven:

- 1° artikel 2;
- 2° de artikelen 1101 tot 1123;
- 3° de artikelen 1124 en 1125, gewijzigd bij de wet van 30 april 1958 en de wet van 17 maart 2013;
- 4° de artikelen 1126 tot 1129;
- ≤5>° artikel 1130, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 31 juli 2017;
- 6° de artikelen 1131 tot 1137;
- 7° artikel 1138, vervangen bij de wet van 4 februari 2020;
- 8° de artikelen 1139 tot 1151 ;
- 9° artikel 1153, vervangen bij de wet van 1 mei 1913 en gewijzigd bij de wet van 23 november 1998;
- 10° de artikelen 1154 en 1155, gewijzigd bij de wet van 1 mei 1913;
- 11° de artikelen 1156 tot 1166;
- 12° artikel 1167, gewijzigd bij de wet van 14 juli 1976;
- 13° de artikelen 1168 tot 1225;
- 14° artikel 1226, gewijzigd bij de wet van 23 november 1998;
- 15° de artikelen 1227 tot 1230;
- 16° artikel 1231, vervangen bij de wet van 23 november 1998;
- 17° de artikelen 1232 tot 1240;
- 18° de artikelen 1241 tot 1243;
- 19° artikel 1244, vervangen bij de wet van 10 oktober 1967;
- 20° de artikelen 1245 tot 1294;
- 21° artikel 1295, vervangen bij de wet van 6 juli 1994;
- 22° de artikelen 1296 tot 1303;
- 23° artikel 1304, gewijzigd bij de wet van 14 juli 1976 en de wet van 17 maart 2013;
- 24° de artikelen 1305 tot 1307;
- 25° artikel 1309, vervangen bij de wet van 19 januari 1990 en gewijzigd bij de wet van 30 juli 2013;
- 26° de artikelen 1310 en 1311;
- 27° artikel 1312, vervangen bij de wet van 30 april 1958 en gewijzigd bij de wet van 17 maart 2013;
- 28° artikel 1313;
- 29° artikel 1314, gewijzigd bij de wet van 17 maart 2013;
- 30° artikel 1321;

31° artikel 1338;
32° artikel 1370, gewijzigd bij de wet van 29 april 2001;
33° de artikelen 1371 tot 1381;
34° artikel 1689;
35° artikel 1690, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 4 februari 2020;
36° artikel 1691, vervangen bij de wet van 6 juli 1994;
37° de artikelen 1692 tot 1695;
38° de artikelen 1699 tot 1701;
39° artikel 2281, hersteld bij de wet van 20 oktober 2000 en gewijzigd bij de wet van 13 april 2019.

Afdeling II. - Opheffing in het Gerechtelijk Wetboek

Art. 63. In het vierde deel, boek IV, van het Gerechtelijk Wetboek wordt hoofdstuk XVIII, dat de artikelen 1352 tot 1357 bevat, opgeheven.

HOOFDSTUK <5>. - Overgangsbepalingen

Art. 64. De bepalingen van boek <5> van het Burgerlijk Wetboek zijn van toepassing op alle rechtshandelingen en rechtsfeiten die hebben plaatsgevonden na de inwerkingtreding van deze wet. Tenzij partijen anders zijn overeengekomen, zijn die bepalingen niet van toepassing en blijven de vorige regels van toepassing:

1° op de toekomstige gevolgen van rechtshandelingen en rechtsfeiten die hebben plaatsgevonden voor de inwerkingtreding van deze wet;

2° in afwijking van het eerste lid, op rechtshandelingen en rechtsfeiten die hebben plaatsgevonden na de inwerkingtreding van deze wet die betrekking hebben op een verbintenis ontstaan uit een rechtshandeling of rechtsfeit dat heeft plaatsgevonden voor de inwerkingtreding van deze wet.

HOOFDSTUK 6. - Inwerkingtreding

Art. 65. Deze wet treedt in werking op de eerste dag van de zesde maand na die waarin ze is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Onverminderd het eerste lid, treedt artikel 29 in werking op 1 juli 2022.

Kondigen deze wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel zal worden bekleed en door het Belgisch Staatsblad zal worden bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, 28 april 2022.

FILIP

Van Koningswege :

De Minister van Justitie,

V. VAN QUICKENBORNE

Met 's Lands zegel gezegeld :

De Minister van Justitie,

V. VAN QUICKENBORNE